

ԼՈՒՅՍ

Մշակութային և հասարակական ամսագիր

لويس

LOUYS
Armenian Monthly

ISSN 1682-5446

شماره ۱۷۶ اسفند ماه ۱۳۹۱ No 176, February 2013 ۲۰۱۳ թ. 176 հունվար #

Այս համարում

Հայերեն բաժին

1- Իրանահայ Համայնք.....	1
2- Հայաստան.....	1
3- Արցախ.....	5
4- Արեւմտյան Հայաստան.....	6
5- Միջազգային.....	7
6- Հասարակական.....	9
7- Մշակույթ	14
8- Ծերջին լուրեր.....	19
9- Խոհեր.....	20
10- Գծանկարչություն.....	20
11- Հայերեն-պարսկերեն առածանի.....	20

Պարսկերեն բաժին

1- Լուրեր.....	1-4
----------------	-----

Ճապիկի առաջին էջում՝ Շուշիի ազատագրման հերոս Գեներալ Արկադի Տեր Թադեոսյան՝ Կոմանդոս

Վերջին էջում՝ Բյանարայի տոհմածառ (Մ. Մարտիրոսյան)

Համար 176, Փետրվար 2013 թ.

No. 176, February 2013

ماهنامه لویس - شماره ۱۷۶ اسفند ماه ۱۳۹۱

ԼՈՒՅՍ

Մշակութային եւ հասարակական ամսագիր

Արտոնատեր եւ գլխավոր խմբագիր՝

Էդ. Բաղդասարյան

Փոստարկը 15875-9488 Թեհրան - Իրան

Էլեկտրոնային փոստ՝ louys_monthly@yahoo.com

Ինտերնետային հասցեն՝ www.louysonline.com

LOUYS

Armenian Cultural and Social Monthly

License-holder and Editor-in-Chief

Ed. Baghdasarian

www.Edic-Baghdasarian.com

POBox 15875-9488 Tehran – Iran

E-mail : louys_monthly@yahoo.com

Internet : www.louysonline.com

Թերթի Գինը՝ Հատավաճառ - 5000 ռիալ

Բաժանորդագրություն՝

Իրան՝ մեկ տարի՝ 60,000 ռիալ

Արտասահման՝ մեկ տարի՝ 50 ԱՄՆ դոլար

Հոդվածների հեղինակների կարծիքները կարող են

չհամընկնել խմբագրության տեսակետներին:

Արտատպության դեպքում հղումը «ԼՈՒՅՍ» - ին

պարտադիր է:

«Հայրենիքը չեն սիրում օրվա

ռեժիմի համար»

1988թ.-ի փետրվարի 20-ին Երևանում՝ ներկայիս Ազատության, այն ժամանակ՝ Թատերական հրապարակում, տեղի ունեցավ «Միացում» կարգախոսով առաջին ցույցը:

Արցախյան ազատամարտի մահապարտների ջոկատի մարտիկ, «Կարին» ազգագրական երգի ու պարի համույթի գեղարվեստական ղեկավար Գագիկ Գինոսյանի կարծիքով դարաբաղյան շարժումը նպաստեց Հայաստանի անկախացմանը՝ հիշելով ՀՀ ազգային հերոս Մովսես Գորգիսյանի մայիսի 28-ի ելույթը:

«Արցախյան շարժումն Արցախում սկսվել է փետրվարի տասներեքին, իսկ Հայաստանում արձագանքը գտավ փետրվարի 20-ին, մինչ այդ եղել են ընդվզումներ: Արցախի ժողովուրդը մեկ մարդու նման ոտքի էր կանգնել, պետականության մասին խոսել չէր կարելի, քանի որ Հայաստանն անկախ պետականություն չուներ: Մենք առաջին անգամ տեսանք եռագույնը: Մարդիկ կային, ովքեր երկար ժամանակ բողոքում էին անկախություն ուզողներից: Այդ բողոքողների դեմ կանգնողներ եղան, ովքեր ասացին՝ պետք է պայքարել ու անկախություն նվաճել: Լեռնիդ Ազգալոյանը և նրա գործընկեր գիտնականներն արագ հասկացան, որ այս պայքարը զինված պայքարի է վերածվելու և սկսեցին զենքեր «արտադրել»,- ասաց Գինոսյանը:

Հարցին՝ արդյոք հիմա կա՞ նույն մարտական ոգին, պատերազմի վերսկսման դեպքում նմանօրինակ ոգևորություն սպասե՞լ, Գինոսյանն արձագանքեց. «Հայրենիքը չեն սիրում օրվա ռեժիմի համար կամ թելադրանքով: Իրական կոպողն անում են այն, ինչ հայրենիքն իրենից պահանջում է այդ պահին: Երբ պատերազմն ավարտվեց իմ հրամանատար՝ կրտսեր Թամանյանին բարձր պաշտոն առաջարկեցին պաշտպանական գերատեսչությունում, բայց նա հրաժարվեց՝ ասելով, որ պատերազմում կռվեց, իսկ հիմա՝ գիտությանը պետք է վերադառնալ: Ես ինքս՝ 50 «մեռած» պար փրկելով, ընդ որում՝ 15-ը ռազմական, ավելի մեծ գործ եմ անում, քան, եթե...»:

Արցախյան հակամարտությանն ու պատերազմի վերսկսման խնդրին անդրադառնալով, «Կարին»-ի գեղարվեստական ղեկավարը նախ հիշեցրեց Նժդեհի խոսքերը՝ եղիր այնքան ուժեղ, որ թշնամիդ չհանդգնի հարձակվել, այնուհետ՝ նկատեց, թե չպետք է «առաջ թողնել» զգացմունքներին, այլ՝ մտածել սահմաններն անխոցելի դարձնելու մասին: Իհարկե, սա լիովին հնարավոր չէ, քանի որ հայկական լեռնաշխարհի որոշ տարածքներ դեռ թշնամու ձեռքում է:

Իրանահայ Համայնք

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ - Ս. Սարգիս զորավարի տունը՝ Քուրքիա գիւղի Ս. Սարգիս եկեղեցում

Չորեքշաբթի, 30 Յունիս 2013

Թաւրիզ, ազգային առաջնորդարան - Ուրմիայից 15 կմ. հեռավորութեան վրայ գտնուող Քուրքիա գիւղում 17-րդ դարից մնացած Ս. Սարգիս եկեղեցին այցելելով Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գրիգոր ծ. վրդ. Չիֆթճեանն աղօթք բարձրացրեց առ Աստուծո՛ր երիտասարդութեան սիրելի սուրբի՝ Ս. Սարգիս զորավարի տանի առիթով:

Վերոյիշեալ եկեղեցին ընդարձակ հողատարածք է ունեցել անցեալում, իսկ ներկայում, կողքի հարեւանների կողմից ամփոփուելով, մնացել է միայն ինքը՝ 5x5 տարածքով փոքր մի մատուռ:

Կիսաւեր եկեղեցին 1970-ական թւականներին վերանորոգւել է հայ եւ ասորի համայնքների միասնական ճիգով: Տանիքը փայտաշէն է եւ թիթեղածածկ: Հիւսիսային եւ հարաւային պատերի վրայ գտնուող երկու պատուհաններից բացի՝ հարաւային պատի վրայ կան նախկին կառոյցից մնացած երկու այլ պատուհանների մնացորդները: Աղիւսաշէն կառոյցի մի մասը հնութիւն է, որն ընդհանուր շէնքի քառորդն է միայն: Իսկ նոր հիւսւած մասը ընդհանուր կառոյցի մեծ մասն է: Մուտքի դռան դիմաց երկու կոճղերի վրայ յենւած ծածկ կայ, անձրեւից պաշտպանելու համար մայր դռաը: Ներսում խորան եւ բեմ գոյութիւն չունեն: Եկեղեցին օգտագործուում է վերոյիշեալ երկու համայնքների կողմից՝ այցելու ուխտաւորներին ծառայելով որպէս երեխաների կրօնական

դաստիարակութեան դասարան: Ս. Սարգիս եկեղեցուց թեմակալ առաջնորդն իր ընկերակիցներով այցելեց Քուրքիայի հարեւանութեամբ գտնուող Թումաթուր գիւղի հայոց գերեզմանատունը, որի տապանաքարերի մի մասը կողք քաշելով՝ մեջտեղի մասը գիւղացիները իրենց երեխաների համար վալիբոլի մարզադաշտի են վերածել... Նման կալածների պահպանութեան գծով ազգային իշխանութիւնը յատուկ միջոցառումների դիմել է արդէն՝ պետական համապատասխան հիմնարկների հետ համագործակցաբար:

Հայաստան

ԿԸՀ անդամները ստորագրել են նախագահական ընտրությունների նախնական արդյունքների արձանագրությունը

Փետրվար 19, 2013 | 11:12

Հայաստանի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներն, այսօր՝ փետրվարի 19-ին ստորագրվել է փետրվարի 18-ին տեղի ունեցած նախագահական ընտրությունների նախնական արդյունքների արձանագրությունը:

Նախնական տվյալներով՝ բոլոր 1988 ընտրական տեղամասերում քվեաթերթիկների հաշվարկի արդյունքում, երկրի գործող նախագահ Սերժ Սարգսյանը

հավաքել է 861 378 ձայն կամ 58,64 տոկոս, Բաֆֆի Հովհաննիսյանը՝ 539 674 ձայն կամ 36,74 տոկոս, Հրանտ Բագրատյանը՝ 316 43 ձայն կամ 2,15 տոկոս, Պարույր Հայրիկյանը՝ 18 093 ձայն կամ 1,23 տոկոս, Անդրիաս Ղուկասյանը՝ 8328 ձայն կամ 0,57 տոկոս, Արման Մելիքյանը՝ 3520 ձայն կամ 0,24 տոկոս եւ Վարդան Մեղրակյանը՝ 6 203 ձայն կամ 0,42 տոկոս:

ԿԸՀ-ի տվյալների համաձայն՝ ընտրություններին ընտրողների թիվը կազմել է 2 մլն 529 հազար 016 մարդ, որոնցից ընտրություններին մասնակցել է 1 մլն 521 հազար 931 մարդ կամ ընտրողների 61,18 տոկոսը:

Տարածքային ընտրական հանձնաժողովներին տրվել է 2 մլն 579 հազար քվեաթերթիկ, մարվել է 1 մլն 52 հազար 269 քվեաթերթիկ, անվավեր է 50 հազար 992 քվեաթերթիկ:

Արդուլլահ Գյուլը շնորհավորել է Մերժ Սարգսյանին

Փետրվար 21, 2013 | 13:17

Թուրքիայի նախագահ Արդուլլահ Գյուլը Հայաստանի նախագահի պաշտոնում վերընտրվելու կապակցությամբ շնորհավորել է Մերժ Սարգսյանին:

Ինչպես տեղեկացնում է թուրքական «Անադոլու» գործակալությունը, Թուրքիայի նախագահի աշխատակազմից հայտնել են, որ Թուրքիայի նախագահ Արդուլլահ Գյուլը շնորհավորական ուղերձ է հղել Մերժ Սարգսյանին:

ՀՀ նախագահ Մերժ Սարգսյանը վերընտրվելու կապակցությամբ շնորհավորանքներ է ստանում

22/02/2013

ՀՀ նախագահ Մերժ Սարգսյանին վերընտրվելու կապակցությամբ, ի թիվս մի շարք երկրների ղեկավարների, շնորհավորական ուղերձներ են հղել Ֆրանսիայի Հանրապետության, Ուկրաինայի, Իրանի Իսլամական Հանրապետության, Լիտվայի, Լիբանանի, Սլովակիայի հանրապետությունների, Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության և Բուրյելի Պետության նախագահները:

Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանդի շնորհավորական ուղերձում ասված է. «Հարգելի պարոն Նախագահ,

Ընդունեք ամենաջերմ շնորհավորանքներս 2013թ. փետրվարի 18-ի ընտրություններում Ձեր հաղթանակի կապակցությամբ: Համոզված եմ, որ այն կուժեղացնի ժողովրդավարական, կայուն և բարգավաճ, բոլոր հարևանների հետ խաղաղության մեջ ապրող Հայաստան կերտելու Ձեր կամքը: Ցանկանում եմ նորից ընդգծել Ֆրանսիայի աջակցությունն այս ուղղությամբ տարվող Ձեր ջանքերին:

Ընտրություններից հետո, վերահաստատում եմ նաև վճռականությունս գործի դնել ամեն հնարավորը՝ ի նպաստ Հարավային Կովկասում խաղաղության և կայունության: Մինակի խմբի համանախագահ և Հայաստանի բարեկամ Ֆրանսիան մնում է վճռական օժանդակելու չափազանց երկար տևած Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ և արդար կարգավորմանը:

Օգտվում եմ առիթից վերահաստատելու իմ անձնական կապակցությունը մեր երկու ժողովուրդներին միավորող բարեկամությանը: Համոզված եմ, որ մեր հետագա երկկողմ ձեռնարկումները հնարավորություն կընձեռեն ամրապնդելու մեր համագործակցությունը՝ մասնավորապես տնտեսական ոլորտում, որը նույն բարձրության վրա չէ, ինչպիսիք մեր քաղաքական շփումներն են»:

Հայաստանի նախագահ Մերժ Սարգսյանի վերընտրվելու առիթով շարունակում են շնորհավորանքներ ստացվել օտարերկրյա պետությունների ղեկավարներից, միջազգային կազմակերպությունների, պետական եւ հասարակական հաստիքի ներկայացուցիչներից, անհատ քաղաքացիներից:

Մերժ Սարգսյանին ուղղված Չինաստանի նախագահ Հու Ջինթաոյի շնորհավորական ուղերձում ասված է.

«Ձերդ Գերազանցություն,

Անկեղծ շնորհավորանքներ եւ բարեմաղթանքներ եմ հղում Ձեզ՝ Հայաստանի Հանրապետության նախագահի պաշտոնում վերընտրվելու առթիվ:

Մենք շատ ուրախ ենք, որ վերջին տարիներին Ձեր ղեկավարությամբ Հայաստանում պահպանվում է քաղաքական եւ հասարակական կայունությունը, տնտեսությունն անընդհատ զարգանում է, ժողովրդի կենսամակարդակը օրեօր բարձրանում է, արտաքին կապերն անշեղորեն ընդլայնվում են, մեծ հաջողությունների էք հասել երկրի զարգացման գործում:

Ուկրաինայի նախագահ Վիկտոր Յանուկովիչը վստահություն է հայտնել, որ հայ-ուկրաինական երկկողմ համագործակցությունը կշարունակի այսուհետ ևս զարգանալ բարեկամության և փոխըմբռնման ամուր հիմքի վրա: «Հայ ժողովրդի բարեկեցության բարելավման ուղղությամբ Ձեր երկարամյա աշխատանքն ու ջանքերը հերթական անգամ լայն աջակցություն ստացան Հայաստանի քաղաքացիների կողմից»,- Մերժ Սարգսյանին ուղղված իր շնորհավորական ուղերձում ասել է Ուկրաինայի նախագահը:

Լիտվայի Հանրապետության նախագահ Դալիա Գրիբաուսկայտեն Մերժ Սարգսյանին ուղղված շնորհավորական ուղերձում հույս է հայտնել, որ նրա նախագահության երկրորդ ժամանակահատվածում հայ-լիտվական հարաբերություններն այսուհետ ևս կամրապնդվեն տնտեսական, մշակութային և քաղաքական կապերի զարգացման ճանապարհով: «Ցանկանում եմ նաև, որ Եվրոպայի հետ Հայաստանի մերձեցման արդեն թափ հավաքող գործընթացը դառնա մեր երկրները միավորող ամուր և փոխշահավետ օղակ»,-ասված է Լիտվայի Հանրապետության նախագահի ուղերձում:

Լիբանանի նախագահ Միշել Սուլեյմանը ՀՀ նախագահ Մերժ Սարգսյանի հետ ունեցած հեռախոսազրույցի ժամանակ շնորհավորել է Հանրապետության ղեկավարին ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ, հաջողություններ մաղթել գործունեության մեջ՝ վստահություն հայտնելով, որ բարձր մակարդակի փոխհարաբերությունները երկու բարեկամ պետությունների և հայ ու իբրանացի ժողովուրդների միջև նույն ոգով կշարունակեն զարգանալ և ամրապնդվել:

Սլովակիայի նախագահ Իվան Գասպարովիչն իր ուղերձում ևս մեկ անգամ հաստատել է Սլովակիայի ցանկությունը և հետաքրքրությունը՝ շարունակելու բազմակողմանի և փոխշահավետ համագործակցությունը Հայաստանի Հանրապետության հետ: «Կստան եմ նախորդ տարիների ընթացքում մեր պետությունների միջև ձեռքբերված համագործակցությունն այսուհետ ևս կամրապնդվի: Հույս ունեմ, որ մենք կշարունակենք զարգացնել փոխգործակցությունը և ինտենսիվ երկխոսությունն ինչպես մեր

պետությունների կառավարությունների, այնպես էլ պետությունների ղեկավարների մակարդակով,- ասված է Մլովակիայի նախագահի ուղերձում:

Իրանի Բուլամական Հանրապետության նախագահ Մահմուդ Ահմադինեժադը հույս է հայտնել, որ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի նախագահության երկրորդ շրջանում Հայաստանի զարգացման ընթացքը կշարունակվի շատ ավելի մեծ արագությամբ: «Շեշտելով Իրանի Բուլամական Հանրապետության և Հայաստանի Հանրապետության միջև բարեկամական և ամուր հարաբերություններն ընդլայնելու ուղղությամբ պատրաստակամությունը Աստուծոց հայցում եմ Ձերդ Գերազանցությանը քաջառողջություն և հաջողություններ, իսկ բարեկամ Հայաստանի կառավարությանն ու ժողովրդին՝ բարօրություն և փառք»,-ասված է Իրանի նախագահի ուղերձում:

Եգիպտոսի նախագահ Մոհամեդ Մուրսին Հանրապետության նախագահին շնորհավորել և նրա մեծ ձեռնարկումներին հաջողություններ է մաղթել՝ բարեկամ հայ ժողովրդի փափագած առաջընթացը և բարեկեցությունը ապահովելու համար:

Իսրայելի Պետության նախագահ Շիմոն Պերեսն Իսրայելի ժողովրդի և անձամբ իր անունից՝ Նախագահ Սերժ Սարգսյանին շնորհավորել և հաջողություններ է մաղթել՝ վստահություն հայտնելով, որ Հայաստանի և Իսրայելի միջև հարաբերություններն ու համագործակցությունը կշարունակեն ընդլայնվել և ամրապնդվել:

ՀԱՊԿ-ի գլխավոր քարտուղարը Սերժ Սարգսյանին շնորհավորել է վերընտրվելու կապակցությամբ:

Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին շնորհավորել է Սերժ Սարգսյանին ՀՀ նախագահի պաշտոնում վերընտրվելու կապակցությամբ:

Նախագահական ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ Սերժ Սարգսյանը շարունակում է շնորհավորանքներ ստանալ:

Ու՞մ է ձեռնտու

01 Փետրվարի 2013

ԱԻՄ առաջնորդ, ՀՀ նախագահի թեկնածու Պարույր Հայրիկյանի դեմ կատարված մահափորձի վարկածները կարող են բավականին շատ լինել՝ պայմանավորված լինելով անձնական, գործնական, քաղաքական և այլ բնույթի խնդիրներով:

Նախաքննությունն ընթանում է և ճիշտ չէ պնդել կամ կածիքներ հայտնել որոշակի վարկածների մասին: Մինևույն ժամանակ, կատարված դեպքը հետաքրքիր է նախագահական ընտրությունների համատեքստում: Հասարակական-քաղաքական որոշակի շրջանակներ արդեն իսկ խոսում են մահափորձի քաղաքական ենթատեքստերի մասին՝ հիմնական շեշտը դնելով ընտրությունները ստվերելու և իրավիճակն ապակայունացնելու վրա: Այս մոտեցումը բավականին հետաքրքիր է, հատկապես, երբ հաշվի ենք առնում այն փաստը, որ նախընտրական գործընթացներն մեծամասամբ ընթանում են հանդուրժողականության մթնոլորտում, առանց հուզումների և քաղաքական իրավիճակի սրեցման: Միգուցե սա՞ է պատճառը, որ տեղի և արտասահմանյան որոշ շրջանակներ փորձում են ապակայունացնել իրավիճակն ու «պղտոր ջրում ձուկ որսալ»: Խնդիրն այն է, որ նախագահական ընտրությանը Սերժ Սարգսյանը մրցակից չունի, իսկ հնարավոր մրցակիցները, ինչ-ինչ

պատճառներով դուրս գալով նախագահական մրցակազմից դեռևս 2012թ.վերջերին, անթաքույց նախանձով են հետևում քարոզարշավին:

Ի դեպ, 2013թ. նախագահական ընտրությունը Հայաստանի անկախության շրջանում բացառիկ նշանակություն ունի, քանզի նախագահի հիմնական թեկնածու Սերժ Սարգսյանը բացառիկ հնարավորություն ունի լուծելու լեզիտիմության խնդիրը՝ ստացած քվեների համար պարտական լինելով միայն ու միայն ՀՀ քաղաքացուն: Այս իրավիճակում նախագահ Սարգսյանը հնարավորություն կունենա բեկում մտցնել Հայաստանի զարգացման գործընթացում՝ ի գործ լինելով լուծել մի շարք բովանդակային խնդիրներ: Հնարավոր է, որ այս հեռանկարը ձեռնտու չէ Հայաստանի քաղաքական և տնտեսական կյանքում որոշակի ազդեցություն և էլ ավելի հսկայական հավակնություններ ունեցող քաղաքական-տնտեսական խմբավորումներին և նրանց արտասահմանյան հովանավորներին: Հարց կարող է առաջանալ, ինչու՞ Պարույր Հայրիկյանը, այլ ոչ Հրանտ Բագրատյանը կամ Արման Մելիքյանը: Խնդիրն այն է, որ Հայրիկյանը հայտնի է միջազգային քաղաքական շրջանակներում դեռևս խորհրդային կայսրության դեմ ծավալած պայքարի տարիներից՝ Արևմուտքում և ԱՊՀ տարածաշրջանում համարվելով հակախորհրդային թիվ մեկ դիսիդենտը, ուստի և ադմուկը շատ ավելի մեծ կլինի՝ աննկատ չմնալով նաև միջազգային լրատվական գործակալությունների ուշադրությունից: Ինչևէ, նախաքննությունը կտա բոլոր հարցերի պատասխանը: Իսկ մինչ այդ, հասարակությունն ու քաղաքական գործընթացի մասնակիցները պետք է պատրաստ լինեն դիմակայելու իրավիճակի ապակայունացմանը միտված նոր փորձություններին, սադրանքներին և մարտահրավերներին: Արամ Ենգիբարյան

Երեւան-Վան առաջին ուղիղ չվերթն ապրիլի 3-ին է

Մարտ 01, 2013 | 13:37

Մի քանի տարվա նախապատրաստական աշխատանքներից հետո սկսվում է Երեւան-Վան ուղիղ չվերթը, որի առաջին չվերթը կլինի ապրիլի 3-ին: Ինչպես NEWS.am-ը տեղեկանում է «Նարեկավանք տուր» ընկերությունից, ապրիլի 3-ից շաբաթական երկու անգամ

կլինեն ուղիղ չվերթներ Երեւանից Վան եւ հակառակ ուղղությամբ:

Երեւան-Վան-Երեւան չվերթի միայն տոմսի արժեքը կլինի 250 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ: Առաջին ամսվա համար տոմսերը կլինեն 20 տոկոս զեղչով՝ 200 դոլարին համարժեք դրամով:

Լինելու են նաեւ զբոսաշրջային ամբողջական փաթեթներ՝ 3, 4 եւ 7 օրով, որոնց արժեքը լինելու է 180 հազարից սկսած՝ ներառյալ ավիատոմսեր, սնունդ եւ հյուրանոցներ:

Երեւան-Վան-Երեւան չվերթն իրականացվելու «Նարեկավանք տուր» ընկերության, Վանի «Այանիս» ընկերության եւ թուրքական «Բորա ջեթ» ավիաընկերությանը պատկանող եվրոպական արտադրության ATR 72-500 օդանավերով: Թռիչքի տևողությունը կլինի 40 րոպե:

Ժամկետային զինծառայող է սպանվել

20 Փետրվարի 2013 - 14:03

Փետրվարի 19-ին հակամարտ գորքերի շփման գծի հյուսիս-արևելյան ուղղությամբ տեղակայված դիրքերից մեկում, հակառակորդի կողմից արձակված գնդակից մահացու վիրավորում է ստացել ժամկետային զինծառայող Գոռ Արթուրի Ղազարյանը (1992 թվական): Միջադեպի հետ կապված մանրամասները պարզելու համար տարվում է քննություն: Այս մասին հայտնում են ԼՂՀ ՊԲ տարածած մամուլի հաղորդագրությունում: ԼՂՀ ՊԲ-ն կիսում է ծանր կորուստն ու վիշտը ու իր ցավակցությունը հայտնում գոհվածի ընտանիքի անդամներին, հարազատներին և ծառայակիցներին: HayNews.am

Կոչ են անում չապակայունացնել Սամցխե-Ջավախքի տարածաշրջանը

20 Փետրվարի 2013 - 15:51

Հաշվի առնելով վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում Սամցխե-Ջավախք տարածաշրջանում տեղի ունեցած իրադարձությունները, այն է՝ իշխող «Վրացական Երազանք» կոալիցիայի ակտիվիստների եւ «Միացյալ Ազգային Շարժման» կողմնակից Ախալքալաքի շրջանի պաշտոնյաների կողմից կազմակերպված հանրահավաքները, Սամցխե-Ջավախքի հայկական հասարակական կազմակերպությունների խորհուրդը կողմերին կոչ է անում չապակայունացնել տարածաշրջանը եւ առաջնահերթությունը տալ տարածաշրջանում առկա հրատապ մի շարք խնդիրների լուծմանը: Խորհուրդը նաեւ դիմում է Ջավախքի ազգաբնակչությանը լինել կազմակերպված, չտրվել Վրաստանում տեղի ունեցող ներքին իրադարձություններին, քանզի տարածաշրջանի կայունությունը խախտելը չի բխում մեր ազգաբնակչության շահերից:

Կայացել է Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագրի կառավարման խորհրդի հերթական նիստը

22 Փետրվարի 2013 - 12:31

Վարչապետ Տիգրան Մարգարյանի գլխավորությամբ կառավարությունում տեղի է ունեցել Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի և քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագրի կառավարման խորհրդի հերթական նիստը:

Օրակարգի առաջին հարցով խորհրդին է ներկայացվել առկա նախագծերի հիման վրա Արտաշատ-Երևան, Աշտարակ-Թալին կառուցվող ճանապարհահատվածի եռաչափ մոդելավորումը: Արձանագրվել է, որ ճանապարհահատվածների կառուցման տեխնիկական լուծումները համապատասխանում են միջազգային չափանիշներին:

Այնուհետև քննարկվել է տրանշ-2 (Աշտարակ-Թալին) ճանապարհահատվածի հողերի օտարման և տարաբնակեցման ծրագրի (ՀՕՏՕ) իրականացման ընթացքը: Ծրագիր ընթանում է ըստ սահմանված ժամանակացույցի: Հողերի օտարման գործընթացի իրականացումը սկսվել է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաթնաղբյուր, Եղնիկ, Դավթաշեն, Վերին և Ներքին Սասնաշեն համայնքների ազդեցության ենթակա հողերի օտարումից: Կնքվել են 124 օտարման պայմանագրեր մասնավոր և համայնքային հողերի ձեռքբերման համար, որոնց մասով տրվել են համապատասխան փոխհատուցումներ: Ճանապարհահատվածում WGS համաշխարհային գեոդեզիական կոորդինատային 2-րդ դասի ցանցերի ստեղծման կատարումը հանձնարարվել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեին: Տիգրան Մարգարյանը ծրագրի ղեկավարներին հանձնարարել է ուշադրության կենտրոնում պահել ճանապարհահատվածի անվտանգության չափանիշների պահպանման հարցերը՝ միջազգային տեխնիկական լուծումներին համապատասխան:

HayNews.am

Հայաստանի ԱԳՆ-ն 2012-ին շարունակել է աշխատանքը Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ուղղությամբ

Հունվար 24, 2013 | 13:42

Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարությունն ղեկավարող անդամները ներկայացուցությունները 2012թ. մի շարք քայլեր են ձեռնարկել ի կատարումն Ցեղասպանության 100-ամյակի միջոցառումների կազմակերպման պետական հանձնաժողովի ստեղծման մասին ՀՀ նախագահի հրամանագրի: Այդ մասին ասվում է Հայաստանի ԱԳՆ-ի 2012թ. Ձեկնույցում:

«Հայոց ցեղասպանության 97-րդ տարելիցի կապակցությամբ բազմաթիվ երկրներում անց են կացվել ոգեկոչման եւ հիշատակի հարյուրավոր միջոցառումներ, կազմակերպվել են կոնֆերանսներ եւ ցուցահանդեսներ, որոնց աջակցություն են ցուցաբերել ՀՀ ղեկավարող անդամները ներկայացուցությունները: 2012թ. հունվարի 23-ին Ֆրանսիայի Սենատն ընդունեց Հայոց ցեղասպանության ժխտումը քրեականացնող օրենքի նախագիծը: Չնայած օրենքի ուժի մեջ մտնելուն խոչընդոտ հանդիսացավ Ֆրանսիայի Սահմանդրական խորհրդի որոշումը, Ֆրանսիայի նորընտիր նախագահ Ֆրանսուա Հոլանդը տարբեր առիթներով բազմիցս վերահաստատեց նպատակադրվածությունը հասնելու Ֆրանսիայում Հայոց ցեղասպանությունը ժխտումը քրեականացնող օրենքի ընդունմանը»,- ասված է զեկնույցում:

Արցախ

Բակո Սահակյանը շնորհավորեց Արցախյան շարժման 25-ամյակը

20 Փետրվարի 2013 - 17:34

Հեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Բակո Սահակյանը Արցախյան շարժման 25-ամյակի կապակցությամբ ուղերձ է հղել, որում, մասնավորապես ասվում է:

«Թանկագին հայրենակիցներ, Սիրելի արցախցիներ, Քսանհիյնգ տարի առաջ այս օրը շրջադարձային եղավ Արցախի եւ ողջ հայ ժողովրդի համար: Մենք ազգովի

ուրքի ելանք միջազգային հիմնարար նորմերին ու սկզբունքներին համահունչ խաղաղ եւ օրինական պահանջով՝ վերականգնելու պատմական արդարությունը, պաշտպանելու մեր ոտնահարված արժանապատվությունը, իրավունքներն ու ազատությունները:

1988-ի շարժման հիմքում ընկած էր մեր ժողովրդի պայքարը՝ օտար լծի, մոտ յոթ տասնամյակների ընթացքում չդադարող բռնությունների եւ ճնշումների դեմ: Չնայած այդ ամենին, ազգային-ազատագրական այս պոռթկումը չէր սերմանում թշնամանք ու ազգային սատելություն հարեւան ժողովրդի հանդեպ: Բայց Ադրբեջանը մեր քաղաքակիրթ պահանջներին ու խաղաղ ցույցերին պատասխանեց կոտորածներով, ջարդերով, տեղահանումներով ու հալածանքներով: Կրկին փորձ արվեց հայկական հարցը լուծել արդեն իսկ փորձարկված մեթոդով՝ ցեղասպանությամբ:

Սակայն այս անգամ այդ հրեշավոր քաղաքականությունը դատապարտված էր ձախողման: Համայն հայությունը միավորվեց ու բռնեցվեց՝ ի պաշտպանություն Արցախի, հայրենի երկրի ու ժողովրդի, նրա պատվի ու հուսալի ապագայի: Հայ ազգի լավագույն զավակների արյան գնով, սխրանքների եւ անձնվիրության շնորհիվ մենք կարողացանք ոչ միայն պաշտպանել մեր անկախությունն ու ազատությունը, այլ նաեւ արժանի հակահարված տալ թշնամուն՝ խաղաղություն եւ կայունություն հաստատելով ողջ տարածաշրջանում: Հավերժ փառք ու պատիվ հայրենիքի նվիրյալներին:

Սիրելի հայրենակիցներ, Անդրադարձ կատարելով 25 տարվա մեր անցած ճանապարհին՝ կարող ենք պատվով ու հպարտությամբ արձանագրել, որ կյանքի կոչելով 88-ի գաղափարները, հայ ժողովուրդը վերականգնել է իր պետականությունը, եւ այսօր Հայաստան-Արցախ-Սփյուռք կուռ եռամիասնության շնորհիվ ինքն է տնօրինում իր ճակատագիրը, անսասան պահում հայրենի երկրի սահմանները, շենացնում պայտերի հողն ու վառ պահում հարազատ օջախի կրակը:

Մենք այսուհետ էլ ազգովի կանենք ամեն ինչ այսպան թանկ գնով նվաճած մեր անկախ պետականության շարունակական ամրապնդման համար: Դա բացառիկ արժեք է, առանց որի անհնար է պատկերացնել հայրենիքի ու ժողովրդի հարատեւումն ու գորացումը:

Թանկագին արցախցիներ, Հանրապետության իշխանությունների եւ անձամբ իմ անունից ի սրտե շնորհավորում եմ ձեզ, Հայաստանի եւ Սփյուռքի մեր բոլոր քույրերին ու եղբայրներին այս մեծ տոնի կապակցությամբ: Մաղթում եմ խաղաղություն, քաջառողջություն եւ մեծագույն հաջողություններ»:

Լևոն Տեր-Պետրոսյանը դեմ էր Խոջալուի և Շուշիի ազատագրմանը

20 Փետրվարի 2013 - 16:20

Արկաղի Տեր-Թադևոսյանի Արցախյան շարժման 25-ամյակի առիթով հրավիրված ասուլիսին եկել էր փաստաթղթային փաթեթով՝ ասելու այն, ինչի մասին չի խոսվում:

Կոմանդոսը վստահեցրեց՝ Խոջալուի ազատագրման գործողություններն ավելի վաղ կսկսվեին, եթե այն ժամանակվա Հայաստանի իշխանությունները չխոչընդոտեին. «Գիշերը պետք է սկսվեր Խոջալուի օպերացիան, բայց հանկարծ գիշերվա ժամը 5-ին Հայաստանից նամակ ենք ստանում, որում պահանջում են դադարեցնել ռազմական գործողությունները»: Բնականաբար, Կոմանդոսը չըջանցեց նաև Շուշիի ազատագրման հետ կապված տարակարծությունները: Արկաղի Տեր-Թադևոսյանը պնդեց՝ ՀՀ առաջին նախագահը դեմ էր Շուշիի ազատագրմանը. «Տեր-Պետրոսյանն ասել էր՝ դուք քանի գլխանի եք, որ որոշել եք ազատագրել Շուշին: Աշոտ Բլեյանը, Էդուարդ Գրիգորյանը, Աշոտ Մանուչարյանն էլ դեմ էին»: ՀՀ առաջին նախագահին հասցեագրված մեղադրանքներն այսքանով չսահմանափակվեցին, ավելի ուշ՝ Արկաղի Տեր-Թադևոսյանը նկատեց, թե Լևոն Տեր-Պետրոսյանը բանակցությունները վարում էր, Արցախն Ադրբեյջանի կազմում թողնելու տրամաբանության շրջանակում, ինչին դարաբաղյան ղեկավարությունը դեմ էր. «1994 թ կնքված զինադադարի փոխարեն պետք է կնքվեր հաշտության պայմանագիր և «հարցը պետք է վերջնականապես փակվեր»:

HayNews.am-ի հարցին՝ այսօրվա իշխանությունների արտաքին քաղաքականությունն Արցախի հարցում ձեռ գոհացնում է, ի վերջո, բանակցային սեղանին դրված փաստաթղթի բովանդակությունը մեծ փոփոխությունների չի ենթարկվել այս տարիներին, Կոմանդոսը պատասխանեց. «Ինչպես ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախկին համանախագահ (1992-1996 թթ.) Վլադիմիր Կազիմիրովն է ասում՝ բանակցությունները պետք է սկսել զրոից և Արցախին վերադարձնել բանակցային սեղան: Մենք շատ ժամանակ ենք կորցրել: Դա մեր մեծագույն սխալներից մեկն էր: Արցախի

միջազգային ճանաչումը դեռ շատ կձգձգվի, բայց մենք մեծ հաշվով ճիշտ ուղու վրա ենք այս առումով: Բակո Սահակյանն ու Մերթ Սարգսյանն իմ ընկերներն են ու համախոհները: Նրանք չեն կրկնի այն սխալները, որ նախկինում թույլ էր տալիս Հայաստանը»: Վերջին մտքի համատեքստում Արկաղի Տեր-Թադևոսյանը նշեց, թե ՀՀ-ն ինչ իրավունքով է խոսում արտագաղթից և ձերբակալություններից, երբ դրանց հիմքերն իրենց օրոք էն դրվել. «Իմ զինակից ընկերներից, օրինակ, Վալերի Բալայանին, ով նաև Շուշիի ազատագրման էր մասնակցել՝ նստեցրեցին, շատերն էլ փախան երկրից, որ նույն ճակատագրին չարժանանան»: Կոմանդոսն ասաց, թե ՀՀ երկրորդ նախագահի պաշտոնավարման տարիներին էլ իրեն ցանկացել են քաղաքական խաղերի մեջ ներքաշել, բայց հրաժարվել է. «Ինձ ստիպում էին աջակցել նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Պատկերացրեք իմ վիճակը, որ ինձ ասում էին ինչ-որ մեկին սատարեք, ես չէի կարող սատարել Ռոբերտ Քոչարյանին, ես հարգում եմ նրան, բայց ես քաղաքական գործիչ չեմ»: Կոմանդոսը հիշեցրեց, որ քաղաքական հարթությունում վեճեր է ունեցել նաև Լևոն Տեր-Պետրոսյանի օրոք, երբ փորձում էր կամուրջ լինել ՀՀ-ի և Դաշնակցության միջև. «Դրանից հետո դաշնակները կարծեցին, թե ես ՀՀ-ական եմ»:

HayNews.am

Արեւմտյան Շայաստան

Այն փողոցը, որտեղ ծնվել է Հրանտ Դինքը, կոչել են նրա անունով

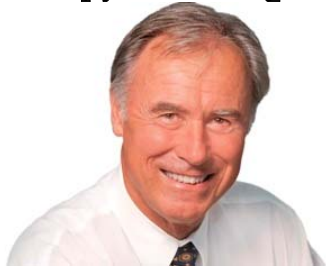
Փետրվար 05, 2013 | 16:13

Թուրքիայի Մալաթիայի քաղաքապետ Ահմեդ Չաքքըը հայտարարել է, թե քաղաքի բազմաթիվ փողոցներ են վերանվանել շեռելով, թե հիշել են նաև Մալաթիայում ծնված եւ 2007-ին սպանված Հրանտ Դինքին:

Թուրքական Radikal-ի փոխանցմամբ Մալաթիայի քաղաքապետ Ահմեդ Չաքքըը նշել է, թե քաղաքում փողոցների վերանվանումներում չեն մոռացել Մալաթիայում ծնված հայտնի մարդկանց: Նա նշել է, թե այն փողոցում, որտեղ ծնվել է Ստամբուլի հայկական «Ակոս» շաբաթաթերթի նախկին գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքը, քաղաքապետարանը որոշում է կայացրել վերանվանել նրա անունով:

Միջազգային

Ավստրալացի պատգամավորը խորհրդարանում բարձրացրել է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը

Փետրվար 22, 2013 | 02:13

Ավստրալիայի դաշնային խորհրդարանի անդամ, Ավստրալիայի շքանշանով պարգևատրված Ջոն Ալեքսանդրը խորհրդարանում բարձրացրել է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը: Այս մասին հաղորդում է «Armenia Online».

ավստրալիական ինտերնետ պարբերականը: Իր հայտարարությունում Ալեքսանդրը բարձր է գնահատել ավստրալահայ Ժակ Բարանի կյանքը, ով ճանաչվել է Ռայդ քաղաքի տարվա քաղաքացի:

Ալեքսանդրը, մասնավորապես, նշել է. «20-րդ դարի սկզբին հայ ժողովրդի դեմ կատարված ցեղասպանությունը ստիպել է նրանց ցրվել ողջ աշխարհով մեկ, ինչը բազմաթիվ խոչընդոտներ է ստեղծել հայերի յուրօրինակ մշակույթի պահպանման համար»:

Եվրամիությունը ողջունում է առաջընթացը հայաստանյան ընտրություններում

20 Փետրվարի 2013 - 17:08

Եվրամիությունը ողջունում է Հայաստանում նախագահական վերջին ընտրություններում արձանագրված առաջընթացը, միևնույն ժամանակ կոչ է անում արձագանքել առկա մտահոգություններին ու բարեփոխել ընտրական օրենսդրությունը:

Այդ մասին ասվում է Եվրամիության փոխնախագահ, արտգործնախարար Քեթրին Էշթոնի եւ ընդարձակման

հարցերով հանձնակատար Շտեֆան Ֆյուլեի՝ այսօր տարածած հայտարարության մեջ, փոխանցում է «Ազատություն» ռադիոկայանը:

Հաշվի առնելով ընտրությունների նախնական արդյունքները, ինչպես նաեւ միջազգային դիտորդների հրապարակած գնահատականները՝ պաշտոնական Բրյուսելը հայտարարում է. - «Մենք ողջունում ենք, որ Հայաստանի իշխանությունները շարունակել են առաջընթաց արձանագրել այս ընտրությունները միջազգային չափանիշներին համապատասխան անցկացնելու իրենց ջանքերում»:

Եվրոպացի երկու բարձրաստիճան պաշտոնյաների համատեղ հայտարարությունը փաստում է, որ այս ընտրություններում հատկապես բարեփոխվել է ընտրական գործընթացի վարչարարությունը, երաշխավորվել է բոլոր թեկնածուների՝ ազատորեն քարոզարշավ իրականացնելու իրավունքը, բարելավվել է ընտրացուցակների որակը:

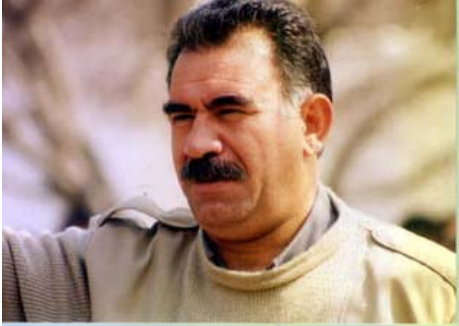
«Միևնույն ժամանակ, արտաքին հարցերով բարձրագույն հանձնակատար Էշթոն եւ ընդարձակման հարցերով հանձնակատար Ֆյուլեն ակնկալում են, որ առաջիկայում Հայաստանի իշխանությունները պատճառ կարգով արձագանքեն մի շարք ակնառու մտահոգությունների, այդ թվում՝ հանրային ծառայողների կողմնակալության, վարչական ռեսուրսի չարաշահման եւ ընտրողների վրա ճնշում գործադրելու վերաբերյալ հաղորդումներին», - «Ազատություն» ռադիոկայանի հետ զրույցում ասում է Ֆյուլեի խոսնակ Պիտեր Մտանոն եւ հավելում. - «Մենք նաեւ քաջալերում ենք Հայաստանի իշխանություններին սկսել ընտրություններին վերաբերող օրենքները բարեփոխելու համապարփակ եւ թափանցիկ գործընթաց՝ 2012-ի խորհրդարանական ընտրություններից հետո միջազգային դիտորդների տված հանձնարարականներին համապատասխան»:

Բրյուսելում աշխատող «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակից Ռիկարդ Յոզվյակը հետաքրքրվել է, թե արդյոք այս գնահատականից հետո Հայաստանը կարող է ակնկալել առավել մեծ աջակցություն Եվրոպական կառույցներից: Ի պատասխան՝ Եվրոպացի պաշտոնյան հորդորել է մի փոքր սպասել: «Հաջորդ ամիս մարտին, մենք կիրառարակենք մեր հերթական զեկույցը՝ Հարեւանության անդամ երկրներից յուրաքանչյուրի, այդ թվում՝ Հայաստանի արձանագրած առաջընթացի մասին, եւ այդ ժամանակ ձեր հարցի պատասխանն առավել հստակ կլինի», - ասել է Եվրամիության ընդարձակման հարցերով հանձնակատարի խոսնակ Պիտեր Մտանոն:

Ընտրությունների լավ կազմակերպումը ողջունող հայտարարությամբ է հանդես եկել Եվրոպայի ամենամեծ քաղաքական ուժի՝ Եվրոպական ժողովրդական կուսակցության (ԵԺԿ) ղեկավար Վիլֆրիդ Մարտենսը, ով նաեւ շնորհավորել է Մերժ Սարգսյանին՝ հաղթանակի կապակցությամբ: «Ես ուրախ եմ, որ այս ընտրությունները լավագույնս էին երկրում անցկացված ընտրությունների մեջ եւ մեծամասամբ

համապատասխանում էին միջազգային չափանիշներին», - հայտարարել է ԵՏԿ-ի նախագահը եւ վստահություն հայտնել, թե Հայաստանի ժողովրդավարացման գործընթացը է՛լ ավելի կընդլայնվի Մերժ Սարգսյանի նախագահության ներքո:

Թուրք ազգայնական լրագրողը՝ Օջալանի հայ լինելու մասին

Փետրվար 09, 2013 | 00:04

Թուրքական Milli Gazete պարբերականի լրագրող Մեհմեդ Շեքեր Էյզինն իր «Հարցն այդքան հեշտ եւ մատչելի չէ» զավեշտալի հրապարակման մեջ կրկին օրակարգ է բերել PKK-ի առաջնորդ, Իմրալը կոչում ցմահ բանտարկված Աբդուլլահ Օջալանի հայ լինելու մասին խոսակցությունները՝ փորձելով Թուրքիայի քուրդ բնակչությանը հավատացնել, թե պետք չէ հավատալ «հայ» Օջալանին եւ «հայերի» կողմից ստեղծված PKK-ին (Քուրդիստանի բանվորական կուսակցություն):

Թուրքական Habervaktim.com կայքը ներկայացրել է հիշյալ հրապարակումը, որում թուրք լրագրողը, փաստարկելով թե ինչու Թուրքիայում քրդական հարցը չի լուծվի, բերում է 7 կետից բաղկացած հիմնավորում.

1. PKK-ն վերջին 30 տարում հարյուրմիլիարդավոր դոլարների հասնող թմրանյութերի եւ անօրինական զենքերի վաճառքով է զբաղվել: Ումանք շատ գումար են աշխատել եւ հարստացել:
2. PKK-ն դրսից քրդական շարժման պես է երեւում, սակայն այն իրականում գաղտնի հայկական շարժում է, որն ուզում է Անատոլիան կրկին քրիստոնյաների հայրենիք դարձել եւ մեծ Հայաստանի երազանքն իրականացնել: Այս գործի հետեւում են սիոնիզմը, իմպերիալիզմը եւ խորքային ուժերը: Հայերը Թուրքիայից պահանջում են այսօրվա Հայաստանի 4 կամ 5 անգամ ավելի մեծ հող: Այսինքն, PKK-ին չի լինի վերացնել, էթե փորձեն վերացնել, կվերացնեն այդ փորձն անողին:
3. Այն ժամանակահատվածում, երբ PKK-ն շարունակվի դիտարկվել որպես քրդական շարժում, ահաբեկչությունը չի վերանա:
4. Այսօր մեր երկրում ապրում են մեկ միլիոն երկքաղաքացի քրիստոնյաներ եւ այդքան էլ՝ հրեաներ:

5. Շատ կարելու դիրքերում են գտնվում եւ արտաքուստ մուսուլման են ձեւանում Բագրատունիները, ովքեր երկերեսանի քաղաքականություն են իրականացնում: Մինչ Բագրատունիները չբացահայտվեն, ահաբեկչությունը չի վերանա:
6. PKK-ի խաղում շատ կարելու մի անձի երկու անուն կա՝ մեկը՝ մուսուլմանական քրդական անունն է, մյուսը՝ գաղտնի եւ հիմնական անունը՝ Արթին: Այն պնդումը ճիշտ է: Եթե ճիշտ է, ապա պետք է բացահայտվի, հակառակ դեպքում՝ ահաբեկչությունը չի վերանա:
7. Եվրամիությունը, ԱՄՆ-ը, Միոնիզմը, խաչակիրները եւ իմպերիալիստները մտադրվել են Թուրքիան պատակտել: Եւ մինչեւ նրանց պլանները չխառնենք, խաղը չենք հաղթի:

Habervaktim.org կայքն այս հրապարակման վերջում ներկայացնում նաեւ իր պնդումները Աբդուլլահ Օջալանի հայ լինելու մասին, ըստ որի, Օջալանի հայրը հայ է: «Օջալանի գյուղը՝ Ամարան, նախկինում հայկական բնակավայր է եղել: Աբդուլլահ Օջալանին ընտանիքում ասել են Արթին Հակոբյան: Բացի այդ, Աբդուլլահ Օջալանը քրդերեն էլ չգիտի:

Ամարա գյուղը, որտեղ ապրում է Օջալանի ընտանիքը, իրականում հայկական գյուղ է: Սակայն գյուղի բնակչությունը 1915-ի տեղահանության ժամանակ փոխել է ինքնությունը եւ քրդացել: Գյուղի բնակչությունը փոխել է նաեւ անուններն ու կրոնը: Թուրքիայում այդ գյուղի պես հազարավոր գյուղեր կան:

Թուրքիայի պատմագիտական ընկերության նախկին նախագահ Յուսուֆ Հալաչօղլուն բազմիցս հայտարարել է, որ PKK-ում եւ BDP-ում (քրդական «Խաղաղություն եւ ժողովրդավարություն» կուսակցություն) բազմաթիվ հայեր կան եւ Օջալանն էլ հայ է: Հալաչօղլուն նաեւ հայտնել էր քրդացած հայերի գյուղերի անունները:

1980-ականներին ԱՄԱԼԱ-ն ցրվեց եւ նոր ինքնություն ձեռք բերելով՝ կազմավորվեց PKK-ն: Հայերը, հասկանալով, որ դրսից Թուրքիային դրսից հարվածելով արդյունքի չեն կարողանա հասնել, իրենց նպատակներն իրականացնելու համար սկսեցին Թուրքիայի ներքին գործերին խառնվել:

Հայտնի է, որ PKK-ի կազմավորվելուց մինչ այսօր նրան ամենաշատը Հայաստանն է աջակցել: Ապացուցվել են, որ քրդի անվան տակ մի շարք հայեր Թուրքիայում պատգամավոր են եղել, ինչպես նաեւ ղեկավարել են PKK-ն: Այսինքն, PKK-ն իրականում քրդական կառույց չէ: Այն քրդերին օգտագործելու միջոցով Թուրքիան բաժանելու ցանկություն ունեցող հայկական կազմակերպություն է», - նշվում է Habervaktim-ում:

Թուրքական կայքը հրապարակման վերջում մեջբերում է Սարգիս Հացյանյանի արած հայտարարությունը, թե հունվարի 9-ին Փարիզում սպանված եւ PKK-ի հիմնադիրներից հանդիսացող Սաքինե Ջանսրզը եւս հայ է:

Թուրք գործարարը Թուրքիային կոչ է անում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը.

Փետրվար 04, 2013 | 00:04

Թուրքական «Ոչ ասենք ռասիզմին եւ ազգայնականությանը» շարժման կայքի գլխավոր էջում հայտնվել է հրեական արմատներով թուրք խոշոր գործարար, «Ալարկո» հոլիդինգի սեփականատեր Բահաթ Ալաթոնի ամիսներ առաջ «Թուրքիայի տնտեսական եւ սոցիալական հետազոտությունների» հիմնադրամին (TESEV) ուղարկած նամակը, որում կոչ է անում ջանքեր գործադրել, որպեսզի Թուրքիան ընդունի Հայոց ցեղասպանությունը:

«Միբելի բարեկամներ, 2015-ին դեռ 3 տարի կա, սակայն այն շատ աննկատ կանցնի... Մոտենում է 2015-ի ապրիլի 24-ը եւ եկեք մեր մերժողական քաղաքականությունը փոխենք: Արդեն ամոթ է... Ես հոգնել եմ անցյալի հետ առերեսվելու վախից: Եկեք բարձրացնենք մեր ձայնը: Մեր երկրի եւ հասարակության հանդեպ հարգանք ստեղծելը մեր ապագա սերունդների հանդեպ մեր պարտքն է:

90 տարի մենք բազմաթիվ մեղքեր ենք գործել: Կոմիսիաները լցրել ենք պահարանները եւ փակել դռները: 90 տարի է՝ աշխարհին կույր ենք ասում: Վախենում ենք առերեսվել: Մեզ սովորեցրել են վախենալ: Կոմիսիաները պահարաններում փտում են, իսկ դրանց հոտն արդեն անտանելի է դարձել: Ես արդեն չեմ կարողանում շնչել, իսկ դու ւր: Ես շատ նախաձեռնի բուլղարացի պատգամավորներին, ովքեր ընդունեցին, որ թուրքերի հանդեպ անիրավ են վարվել:

Եկեք մենք էլ մեր ձայնը լսելի դարձնենք Անկարայի մեր պատգամավորներին: Պատգամավորներն էլ թող այն լսելի դարձնեն իրենց կուսակցությունների ղեկավարներին: Թող օգնեն, որ կարողանանք բացել կոմիսիաներով լեցուն մեր պահարանները: Մեզ հարիր հուղարկավորության միջոցառումները հետո մեկ թույլ տրույ՞նք հարգանքի տուրք մատուցենք եւ մաքրենք մեր մեղքերը:

«Արդարամիտ մարդուն հարիր չէ հայրերի կատարած մեղքերը թողնել երեխաների եւ թոռների ուսերին», - ասում էր իմ փիլիսոփայության դասախոսը: Ես արդեն հարգանք եմ փնտրում: Մեծ նշանակություն եմ տալիս հարգանքին: Օգնեք ինձ: Հարգանքներով՝ Բահաթ Ալաթոն», - նշվում է թուրք գործարարի նամակում:

Հայ կանայք միայնակ չեն. թուրք կանայք ի պաշտպանություն հայ կանանց բողոքի երթ են իրականացրել

Փետրվար 04, 2013 | 10:01

Ստամբուլի հայերով բնակեցված Սամաթիա թաղամասում վերջին 2 ամսվա ըթնացքում տարեց հայ կանանց դեմ հարձակումների դեմ փետրվարի 3-ին բողոքի երթ են իրականացրել թուրք կանայք:

Թուրքական «Էթհա» կայքի փոխանցմամբ՝ Ստամբուլի «Ֆեմինիստական կոլեկտիվ»-ի կոչով Քոջամուսթաֆափաշայի հրապարակում հավաքված կանայք իրենց բողոքն հայտնել հայ կանանց դեմ հարձակումների եւ պատկան մարմինների անգործության դեմ:

Երթի սկզբում Քայուշ Չալլքբանը հայերենով տեքստ է կարդացել, որից հետո նույն տեքստը թուրքերենով ընթերցել է Դիրեն Շենը: Հայտարարության մեջ քննադատության է ենթարկվել իրավապահների կողմից հարձակումները որպես գողություն ներկայացնելը, ինչպես նաեւ նշվել է, որ իրավապահները որեւէ հստակ պարզաբանում չեն տալիս հարձակումների վերաբերյալ: Այնուհետ հավաքված կանայք սկսել են երթը՝ ձեռքերում պահելով. «Ես Մարիցան եմ», «Ես Եվան եմ», «Ես Թուրֆանդան եմ», «Ես Սուլթանն եմ» գրություններով պաստառները:

Շասարակական

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱՅԻՆ-ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ - Թ. Հ. Թ.

Պատգամատրական ժողովի ընտրություններ (1980-2012 թթ. ներառեալ)

Այլը օրաթերթ, Թեհրան, Երկուշաբթի, 04 Փետրվար 2013

Ի՞նչ են ասում թւերը

2012 թ. նոյեմբերի 16-ին կայացան Թեհրանի հայոց թեմի Պատգամատրական ժողովի (ՊԺ) 15-րդ շրջանի ընտրությունները: Այդ առթիւ 1980 թականից սկսած «Ալիք» օրաթերթում ընտրական յանձնախմբերի հաղորդագրությունների հրապարակած տւեալների հիման վրայ փորձել ենք համեմատություններ անցկացնել

տասնամեակների ընթացքում կատարած ընտրությունների վերաբերյալ: Այս յոդանով չենք յայտնում հասարակագիտական-մասնագիտական ուսումնասիրության, սակայն յոյս ունենք, որ այս հրապարակումը կարող է առիթ հանդիսանալ սոյն բնագաւառում առաւել բանիմաց եւ մասնագէտ անհատների նոր հրապարակումների: Ուսումնասիրությունը բաժանել ենք երկու մասի. առաջինում ներկայացնում ենք 1980 թականից մինչ այսօր կայացած ՊԺ-ի ընտրությունների համեմատությունները, ինչպէս նաեւ նրա համեմատությունը խորհրդարանական ընտրությունների հետ: Իսկ երկրորդ մասում անդրադառնալու ենք ՊԺ-ի 15-րդ շրջանի ընտրություններին:

«Ալիք»-ում հրապարակւած տեղեկությունների հիման վրայ կազմել ենք յատուկ աղիւսակ, որտեղ նշւած են 1980 թականի ՊԺ-ի 10-րդ շրջանից սկսած եւ 2012 թ. 15-րդ շրջանով վերջացած ընտրությունների տւեալները: Հարկ է նշել, որ ջրաղղեցինք ձեռք բերել 2004 թականի ՊԺ-ի ընտրությունների տւեալները, որով բանաւոր կատարւած հարցումներով այդ շրջանի մասնակիցների թիւը մօտաւոր 4900 ենք նկատի առել:

Աղիւսակ Ա							
Թւական	մասնակիցների ընդհ. թիւ	Կեներոյն	Սասուն	Ջէրոյն	Սարդարապատ	Ս. Աստուծաձիմ	
1980 ՊԺ-ի 10-րդ շրջան	5628	Պատկան շրջանի թիւը	2398	1518	774	333	605
		Տոկոսային համեմատութիւնը	42%	27%	14%	6%	11%
1986 ՊԺ-ի 11-րդ շրջան	10438	Պատկան շրջանի թիւը	3981	3101	1734	536	1086
		Տոկոսային համեմատութիւնը	38%	30%	17%	5%	10%
2000 ՊԺ-ի 12-րդ շրջան	8986	Պատկան շրջանի թիւը	2788	3133	2301	466	298
		Տոկոսային համեմատութիւնը	31%	35%	26%	5%	3%
2004 ՊԺ-ի 13-րդ շրջան	4900	Պատկան շրջանի թիւը	Բացակայում են այս շրջանի տւեալները				
2008 ՊԺ-ի 14-րդ շրջան	5174	Պատկան շրջանի թիւը	997	1621	2223	219	114
		Տոկոսային համեմատութիւնը	19%	31%	43%	4%	2%
2012 ՊԺ-ի 15-րդ շրջան	5555	Պատկան շրջանի թիւը	1297	1930	2004	157	167
		Տոկոսային համեմատութիւնը	23%	35%	36%	3%	3%

Այժմ փորձենք Ա աղիւսակում նշւած թւերի հիման վրայ վերլուծել Թեհրանի հայ համայնքի հինգ ընտրատարածքների արդիւնքները՝ 1980 թականից մինչեւ այսօր:

ա- Կենտրոն ընտրատարածք

Նկատելի է, որ 1980 թականին այս շրջանը 2398 ձայնով կազմել է ընտրությունների ընդհանուր 5628 մասնակիցների 42 տոկոսը, սակայն 1986 թականին 3981 ձայնով կազմել է ընդհանուր 10438 մասնակիցների 38 տոկոսը՝ 4 տոկոսով պակաս նախորդ շրջանից, թէպէտ 1583 ձայնով աւելացել են այս շրջանի ընտրողները: Տոկոսային նազման ընթացքը շարունակւել է նաեւ 2000

թականին, այս անգամ Կենտրոնը 2788 ձայնով կազմել է ընդհանուր 8986 մասնակիցների 31 տոկոսը, 7 տոկոսով պակաս 1986 թականի համեմատ. 1193 ձայնով եւս նազել է Կենտրոնի ընտրողների թիւը:

Նոյն յարաբերակցությունը առաւել անկում է ապրել 2008 թականին կայացած ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրություններում, երբ ընդհանուր 5174 մասնակիցների համեմատութեամբ՝ Կենտրոնը 997 ընտրողներով կազմել է ընդհանուրի 19 տոկոսը միայն: Սակայն, 2012 թականին փոքր ինչ բարելաւելով արդիւնքը՝ 1297 ձայնով կազմել է ընդհանուր 5555 մասնակիցների 23 տոկոսը՝ 300 ձայն եւս աւելացնելով մասնակիցների թիւին:

Կարելի է եզրակացնել, որ Կենտրոնը ընտրողների առումով 1980 թականի համեմատ՝ 19 տոկոսով նազում է արձանագրել ընտրությունների ընդհանուր թիւի համեմատ:

Կենտրոնում ամենաբազմամարդ ընտրությունը կայացել է 1986 թականին՝ 3981 մասնակիցներով, որը այս առումով ամենաբարձր ցուցանիշն է մինչ այսօր, սակայն տոկոսային առումով ռեկորդային է 1980 թականը՝ 42 տոկոսով:

բ- Սասուն ընտրատարածք

Այս քաղաքամասում, ըստ նոյն աղիւսակի, նկատելի է ընտրողների տոկոսային փոքր-ինչ աճ: Եթէ 1980 թականին 1518 ձայնով կազմել է ընդհանուր 5628 մասնակիցների 27 տոկոսը, ապա 1986 թականի ընտրություններում այդ համեմատությունը հասցրել է 30 տոկոսի՝ 1583 ձայնով բարձրացնելով ընտրողների թիւը, հասցնելով 3101-ի, ընդհանուր 10438-ի դիմաց:

Սասուն ընտրատարածքը 2000 թականի ՊԺ-ի 12-րդ շրջանի ընտրություններում արձանագրել է իր ռեկորդային թիւը՝ 3133 ձայնով, որը ընդհանուր 8986 ձայնի համեմատութեամբ՝ կազմել է մասնակիցների 35 տոկոսը:

2008 թականի ընտրություններում թէ՛ մասնակիցների, եւ

թե՛ տոկոսային առումով անկում է ապրել այս ընտրատարածքը: Այսպէս՝ 2008 թ. ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրութիւններին այս քաղաքամասում մասնակցել են 1621 ընտրողներ, որը կազմել է ընդհ. 5174 մասնակիցների 31 տոկոսը, որով 2000 թականի համեմատ՝ բաւականին նւագում է նկատուում: Իսկ 2012 թ. ՊԺ-ի 15-րդ շրջանի ընտրութիւններում փոքր-ինչ աճ է արձանագրել այս ընտրատարածքը, որտեղ 1930 մասնակիցներով կազմել է ընդհանուր 5555 ձայնի 35 տոկոսը՝ 309 ընտրող աւելացնելով 2008 թ.-ի համեմատ:

զ- Զէյթուն ընտրատարածք

Այս ընտրատարածքը 1980 թ. կայացած ՊԺ-ի 10-րդ շրջանի ընտրութիւններում 774 ձայնով կազմել է ընդհանուր 5628 մասնակիցների 14 տոկոսը միայն: 11-րդ շրջանի ընտրութիւններում բաւականին աճ է արձանագրել մասնակիցների թւի համեմատ՝ 1734 ձայնով՝ 960 ընտրող աւելացնելով նախորդ շրջանի համեմատութեամբ, սակայն տոկոսային առումով կազմել է 1986 թ. ընտրութիւնների ընդհանուր 10438 մասնակիցների 17 տոկոսը:

2000 թականին կայացած ՊԺ-ի 12-րդ շրջանի ընտրութիւններում 2301 ընտրողներով արձանագրել է իր ռեկորդային թիւը, սակայն տոկոսային առումով կազմել է ընդհանուր 8986 մասնակիցների 26 տոկոսը միայն: 2008 թականին կայացած ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրութիւններում թէպէտ նախորդ շրջանի համեմատ՝ 78 ընտրող պակաս էին մասնակցել ընտրութիւններին (2223 ձայն), սակայն նկատի ունենալով ընդհանուր 5174 մասնակիցների թիւը՝ տոկոսային առումով այս քաղաքամասը կազմել է ընդհանուրի 43 տոկոսը, որը ռեկորդային է համարւում 1980 թականից մինչեւ այժմ կայացած ՊԺ-ի ընտրութիւններում:

Սակայն, 2012 թականին կայացած 15-րդ շրջանի ՊԺ-ի ընտրութիւններում Զէյթուն ընտրատարածքը փոքր-ինչ նահանջ է արձանագրել նախորդ շրջանի համեմատ՝ թե՛ մասնակիցների թւի, եւ թե՛ տոկոսային առումով եւ 2004 ձայնով կազմել ընդհանուր 5555 մասնակիցների 36 տոկոսը: 1980 թականի 14 տոկոսի համեմատ՝ այս քաղաքամասը 2012 թականի ընտրութիւններում 22 տոկոսով աճ է արձանագրել մասնակից ընտրողների առումով, որը բարձր ցուցանիշ է համարւում:

դ- Սարդարապատ քաղաքամաս

Այս քաղաքամասում 1980 թականին ՊԺ-ի 10-րդ շրջանի ընտրութիւններում մասնակցել են 333 ընտրող, որոնք կազմել են ընդհանուր 5628 մասնակիցների 6 տոկոսը: 1986 թ. ՊԺ-ի ընտրութիւններում արձանագրել է այս քաղաքամասի ընտրողների ամենաբարձր թիւը՝ 536 ձայնով, սակայն տոկոսային առումով կազմել է ընդհանուր 10438 մասնակիցների 5 տոկոսը միայն: 2000 թականին կայացած ՊԺ-ի 12-րդ շրջանի

ընտրութիւններում այս քաղաքամասում մասնակիցների թիւը նւագելով՝ հասել է 466 ձայնի, սակայն տոկոսային առումով մնացել է նախորդ շրջանի 5 տոկոսը՝ ընդհանուր 8986 մասնակիցների համեմատ: ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրութիւններում, որոնք կայացան 2008 թականին, թէպէտ թային առումով կտրուկ նւագել է մասնակիցների թիւը՝ հասնելով 219 ձայնի, սակայն տոկոսային առումով այն կազմել է ընդհանուր 5174 մասնակիցների 4 տոկոսը:

Մասնակիցների այս նւագումը շարունակել է նաեւ 2012 թականի ՊԺ-ի 15-րդ շրջանի ընտրութիւններում՝ հասնելով 157 ձայնի, որը տոկոսային առումով կազմել է ընդհանուր 5555 մասնակիցների 3 տոկոսը: 1980 թականի համեմատ՝ այս քաղաքամասը թե՛ մասնակիցների, եւ թե՛ տոկոսային առումով նահանջ է արձանագրել շուրջ 50 տոկոսով:

Ս. Աստուծածին եկեղեցու շրջան

Այս ընտրական շրջանը 1980 թ. ՊԺ-ի 10-րդ շրջանի ընտրութիւններում 605 ձայնով կազմել է ընդհանուր 5628 մասնակիցների 11 տոկոսը: Իսկ 1986 թականի մասնակիցների առումով գրանցել է ամենաբարձր թիւը՝ իր ընտրաշրջանի համար՝ 1086 ձայնով, որը կազմել է ընդհանուր 10438 մասնակիցների 10 տոկոսը մէկ տոկոսով նւագելով 1980 թականի համեմատ:

Այս թերը սաստիկ անկում են ապրել 2000 թականին կայացած ՊԺ-ի 12-րդ շրջանի ընտրութիւններում, որոնց մասնակցել են 298 ընտրող՝ կազմելով ընդհանուր 8986 մասնակիցների 3 տոկոսը միայն: 2008 թականին կայացած ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրութիւններում այս քաղաքամասում կրկին նւագել է ընտրողների թիւը՝ հասնելով 114 ձայնի, որոնք կազմել են ընդհանուր 5174 մասնակիցների 2 տոկոսը: ՊԺ-ի 15-րդ շրջանի ընտրութիւններում փոքր-ինչ աճ է արձանագրել այս ընտրատարածքը՝ 167 ձայն մասնակիցներով, որը կազմել է ընդհանուր 5555 ընտրողների 3 տոկոսը: 1980 թականի համեմատ՝ այս քաղաքամասը սաստիկ նւագում է ունեցել թե՛ մասնակիցների, եւ թե՛ ընդհանուրի համեմատ՝ տոկոսային առումով:

Աղիակակ Բ			
Թական	Խորհրդարանի ընտր. մասնակիցների թիւը	ՊԺ-ի ընտրութիւնների մասնակիցների թիւը	ՊԺ-ի տոկոսային համեմատութիւն խորհրդ. ընտր. նեւ
1980	18276	5628	31%
1986	1984=27809 միջինը =22854 1988=17900	10438	46%
2000	22100	8986	41%
2004	12500	4900	39%
2008	13100	5174	39%
2012	11100	5555	50%

* * *

Այժմ իմանալու համար, թե թեհրանահայությունը ինչպիսի ակտիվություն է դրսևորել ՊԺ-ի ընտրություններում՝ փորձել ենք այն համեմատել նոյն թականին կայացած խորհրդարանական ընտրությունների հետ (Տես. Բ աղյուսակ): Հարկ է նշել, որ խորհրդարանական ընտրությունների մասնակիցների թիվը հանել ենք Թեհրանին չպատկանող շրջանների թիվը: Այսպես, ուրեմն, 1980 թ. խորհրդարանական ընտրություններին (ԽԸ) մասնակցել են 18276 ընտրողներ, իսկ նոյն թականին կայացած ՊԺ-ի ընտրություններում ձայն են տվել 5628 հոգի, որը կազմում է խորհրդարանական ընտրությունների մասնակիցների 31 տոկոսը:

Յաջորդ ՊԺ-ի ընտրությունները կայացել են 1986 թականին, որոնց մասնակցել են 10438 ընտրողներ: Իսկ խորհրդարանական ընտրությունները տեղի են ունեցել 1984 թականին 27809 եւ 1988 թականին՝ 17900 մասնակիցներով:

Ուստի՝ 1986-ի ՊԺ-ի մասնակիցների առումով համեմատություն անցկացնելու համար՝ նկատի ենք ունեցել 1984-ի եւ 1988-ի խորհրդարանական ընտրությունների մասնակիցների միջին թիվը՝ 22854 ձայն. այն համեմատությամբ՝ 1986-ի ՊԺ-ի ընտրություններին մասնակցողները կազմել են այդ միջին թիվի 46 տոկոսը, որը 15 տոկոսով անելի է 1980 թականի համեմատ:

Հասնելով 2000 թականին՝ խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցել են 22100 թեհրանահայեր, իսկ նոյն թականին կայացած ՊԺ-ի ընտրություններում ձայն են տվել 8986 ընտրողներ, որը կազմում է խորհրդարանական ընտրությունների 41 տոկոսը՝ 5 տոկոսով նւագելով նախորդ շրջանի համեմատ: 2004 թականին խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցած 12500 ձայնի դիմաց նոյն թականին կայացած ՊԺ-ի ընտրություններին մասնակցել են շուրջ 4900 հոգի (այս թիվը մոտաւոր է), որը կազմում է ԽԸ-ի մասնակիցների 39 տոկոսը: Նկատելի է, որ այս շրջանում կտրուկ անկում է գրանցել ՊԺ-ի ընտրությունների մասնակիցների առումով՝ անելի քան 4000 ընտրողներով: Սակայն, տոկոսային առումով այն նւագել է ընդամենը երկու տոկոսով:

Յաջորդ խորհրդարանական ընտրությունները կայացել են 2008 թականին, որոնց մասնակցել են 13100 ընտրողներ, իսկ նոյն թականին կայացած ՊԺ-ի 14-րդ շրջանի ընտրություններում իրենց ձայնն են տվել 5174 ընտրողներ, որը կազմում է ԽԸ-ի մասնակիցների 39 տոկոսը:

Այս շրջանում նկատելի է փոքր-ինչ աճ՝ մասնակիցների առումով, սակայն տոկոսային համեմատությունը մնացել է անփոփոխ՝ նախորդ շրջանի համեմատ: Հասնելով 2012 թականին՝ ԽԸ-ին 11100 թեհրանահայեր են մասնակցել, իսկ 5555 ընտրողներ մասնակցել են նոյն թականին կայացած ՊԺ-ի 15-րդ շրջանի

ընտրություններին, որը կազմում է խորհրդարանական ընտրությունների մասնակիցների 50 տոկոսը: Այս շրջանում կրկին նկատում ենք աճ՝ թե՛ թւային, եւ թե՛ տոկոսային առումով:

Վերոյիշեալ տւեալները նկատի ունենալով՝ մասնակիցների թւի առումով 1986 թականի ՊԺ-ի ընտրությունները համարւում են ամենաբազմամարդ ընտրությունները: Միեւնոյն ժամանակ, խորհրդարանական ընտրությունների հետ համեմատելով 2012 թականի ՊԺ-ի ընտրությունները՝ ամենաբարձր տոկոսն է կազմում 1980 թականից սկսած:

* * *

2012 թ. 15-րդ շրջանի ՊԺ-ի ընտրություններ

15-րդ շրջանի ՊԺ-ի ընտրություններ 2012 թ. Թեհրանի 3 շրջանների համեմատական աղյուսակ										
Երջան	Մասնակիցների թիւ. թիւ	Տեղաւ թիւ. թեհրանի համեմատ	Պատգամաւորների թիւ	Սպասեկը թիւ. ձայներ	Տրած թիւ. ձայներ	Փոխաբերական գրած անոմներ (Վիջիւ)	Ընտրածների ձայներ		Չընտրածների ձայներ	
							Ամենաբարձր	Ամենացածր	Ամենաբարձր	Ամենացածր
Երեւոյն	1297	23.35	13	1297x13 =16861	11356	13-ից 8.75	1081	531	344	159
Մտաւոյն	1930	34.74	13	1930x13 =25090	19635	13-ից 10.17	1138	759	756	599
Չեքույն	2004	36.07	9	2004x9 =18036	14944	9-ից 7.46	1013	834	798	520

Հիմք ծառայեցնելով «Ալիք»-ի 2012 թականի 12 դեկտեմբերի համարում տպագրած Թեհրանի հայոց թեմի 15-րդ Պատգամաւորական ժողովի ընտրությունների Կենտրոնական ընտրական յանձնախմբի թիւ 17 հաղորդագրությունը, որտեղ տպագրել էին 2012 թ. նոյ. 16-ին կայացած ընտրությունների արդիւնքների մանրամասնությունները, փորձենք հասկանալ, թե Թեհրանի հիմնական երեք ընտրատարածքներում, որոնք կազմում են ընտրությունների մասնակիցների 94.16 տոկոսը, ինչպէս են քւեարկել ընտրողները:

ա- Կենտրոն ընտրատարածք

Այս ընտրատարածքում մասնակցել են 1297 ընտրողներ (23.35 տոկոս), որոնք կարող էին ընտրել 13 պատգամաւորներ՝ 23 թեկնածուների միջից, այսինքն՝ իւրաքանչիւր ընտրող քւեաթերթիկում իրաւասու էր գրել 13 անուններ: Այս ընտրատարածքում իւրաքանչիւր ընտրող իր

քւէաթերթիկում 13-ի համեմատ՝ միջին հաշուով գրել է 8.75 անուն կամ 67.35 տոկոս: Կենտրոն ընտրատարածքից ընտրված 13 պատգամաւորներից առաջին 3 հոգին յաջողել են ստանալ ձայների 50 տոկոսից ավելին: Ընտրված 13 թեկնածուները ստացել են ընդհանուր ձայների 76.49 տոկոսը, իսկ չընտրված 10 թեկնածուները ձեռք են բերել ձայների 23.51 տոկոսը: Այն, ինչ ցայտուն կերպով նկատելի է այս ընտրատարածքում, ընտրված առաջին երկու թեկնածուների ստացած ձայների մեծ տարբերությունն է յաջորդ ընտրվածների նկատմամբ, որով կարելի է ենթադրել, թէ զգալի թուով ընտրողներ միայն այս երկու թեկնածուների անուններն են գրել իրենց քւէաթերթիկներում:

Կենտրոն ընտրատարածքում առաջին ընտրվածի (1081 ձայն) եւ 13-րդ ընտրվածի (531 ձայն) ստացած ձայների տարբերությունը կազմում է 550 քւէ: Իսկ ցանկի 13-րդ ընտրվածի (531 ձայն) եւ 14-րդ չընտրված թեկնածուի (344 ձայն) ստացած քւէների տարբերությունը կազմում է 189 ձայն:

Իսկ 23 թեկնածուների ստացած ձայների հիման վրայ ցուցակի առաջին թեկնածուի ստացած (1081 ձայն) եւ 23-րդ թեկնածուի ստացած 159 ձայնի տարբերությունը կազմում է 922 ձայն: Իսկ չընտրված թեկնածուների, այսինքն՝ ցանկի 14-րդ եւ 23-րդ թեկնածուների ստացած ձայների տարբերությունը կազմում է 185 ձայն:

բ- Սասուն ընտրատարածք

Այս ընտրատարածքում մասնակցել են 1930 ընտրողներ (34.74 տոկոս), որոնք կարող էին ընտրել 13 պատգամաւորներ՝ 25 թեկնածուների միջից կամ իրաքանչիւր ընտրող իրաւասու էր իր քւէաթերթիկում գրել 13 թեկնածուների անուններ: Հրապարակւած թերի հիման վրայ ամէն մի ընտրող այս ընտրատարածքում միջին հաշուով գրել է 10.17 անուն կամ 78.23 տոկոս:

Այս ընտրատարածքում միայն առաջին ընտրվողն է յաջողել ստանալ մասնակիցների ձայների 50 տոկոսից ավելին: Ընտրված 13 թեկնածուները ստացել են ընդհ. ձայների 58 տոկոսը, իսկ չընտրված 12 թեկնածուները ձեռք են բերել ընդհ. ձայների 42 տոկոսը:

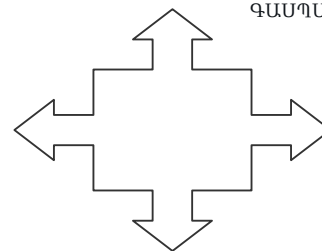
Սասուն ընտրատարածքում ընտրված առաջին թեկնածուն ստացել է 1138 ձայն (որը ամենաբարձր ցուցանիշն է Թեհրանում), իսկ ցանկի վերջին՝ 25-րդ թեկնածուն ստացել է 599 ձայն, որի տարբերությունը կազմում է 539 ձայն: Ընտրված առաջին թեկնածուն 1138 ձայնով 379 ձայնով գերազանցում է 13-րդ ընտրվածին, որը ստացել է 759 ձայն: Իսկ ընտրված 13-րդ թեկնածուի ստացած 759 ձայների եւ ցանկի 14-րդ չընտրված թեկնածուի ստացած 756 ձայնի տարբերությունը կազմում է ընդամենը 3 ձայն: Իսկ չընտրված 14-րդ եւ 25-րդ թեկնածուների ձայների (հերթաբար՝ 756 եւ 599) տարբերությունը կազմում է 157 ձայն:

գ- Զէյթուն ընտրատարածք

Այս ընտրատարածքում 2012 թ. ՊԺ-ի ընտրություններին մասնակցել են 2004 քւէարկողներ (36.07 տոկոս), որոնք ներկայացւած 18 թեկնածուների միջից կարող էին ընտրել 9 պատգամաւորներ, այսինքն՝ քւէաթերթիկում իրաւասու էին գրել 9 թեկնածուների անուններ: Ըստ հրապարակւած թերի՝ իւրաքանչիւր ընտրող այս շրջանում միջին հաշուով իր քւէաթերթիկում գրել է 7.46 անուն կամ 82.89 տոկոս: Այս ընտրատարածքում եւս միայն ընտրված առաջին պատգամաւորն է յաջողել ձեռք բերել 50 տոկոսից քիչ ավել ձայներ: Զէյթուն ընտրատարածքում ընտրված 9 թեկնածուները ձեռք են բերել ձայների 56.61 տոկոսը, իսկ չընտրված միւս 9 թեկնածուները ստացել են ընդհ. ձայների 43.39 տոկոսը: Առաջին ընտրված թեկնածուն ստացել է 1013, իսկ 9-րդ ընտրվածը՝ 834 ձայն, որի տարբերությունը կազմում է 179 ձայն: Իսկ ընտրված 9-րդ թեկնածուի 834 ձայնի դիմաց ցանկի 10-րդ թեկնածուն 798 ձայնով (32 ձայն պակաս) չի յաջողել ընտրել: Զէյթունում ընտրված առաջին թեկնածուն 1013 ձայնով 493 քւէով գերազանցում է ցանկի 18-րդ թեկնածուին, որը հաւաքել է 520 ձայն: Իսկ ցանկի 10-րդ եւ 18-րդ չընտրված թեկնածուների ստացած ձայների տարբերությունը (798 եւ 520) կազմում է 278 ձայն:

Այս ամբողջը ներկայացնելով՝ փորձեցինք օգուելով ներկայացւած թերից՝ համեմատություններ անցկացնել, իսկ մասնագիտական վերլուծությունը թողնում ենք մասնագետներին:

Ուսումնասիրությունը կատարեց
ԳԱՍՊԱՐ ԱՍԻՐՄԱՆԵԱՆԸ

Մշակույթ

Մեր բարեկամ պարոն Միրզատ Մարտիրոսյանից ստացել ենք շահեկան մի հոդված եւ տոհմաձառ: Հոդվածը լինելով երկարաշունչ՝ տպագրվելու է Լույսի մի քանի համարում: Խմբագիր

Մանկութեան Յուշեր (2)

Միրզատ Մարտիրոսյան

Արմենակ Չնարիկ

Հանդեսի ներկաներ

Արմենակ Պետրոսեանի և Չնարիկ Բեգլարեանի ամուսնությունը տեղի է ունենում Մեր գիւղում, Սուրբ Մինաս եկեղեցում:

Հանդեսը զուկադիպելով Համբարձման տօներին, սոսնական հաւաքոյթը տեղի է ունենում մեր պարտէզում: Հանդեսի սեղանապետն էր Խանաստրի արշալիմբի հայրուկ Թեւան դային:

Լիլիհան գիւղը շրջապատւած էր ծառաստաններով: Մեր բնակարանին շատ մօտիկ ունէինք մի պարտէզ երևի երեքից չորս հազր քառակուսի մետր տարածութեամբ, լի տեսակ տեսակ պտղատու ծառերով և իրեն կից փոքր խաղողի այգի: Մեր պարտէզի ցանկապատը շատ ցածր էր այնպէս որ ցանկացողը կարող էր հանգիստ ներս մտնել օգտուել պտուղներից: Բայց չեմ յիշում երբևիցէ նման բան պատահած լինէր:

Ամառայ արձակուրդին, մենք մեր ընկերների հետ միասին ամբողջ օրը անց էինք կացնում պարտէզում: Բարձրանում ծառերի վրայ և քաղում մեր սիրած պտուղներից: Միրանի խնձորի ծառերը ունենալով ամուր ճիւղեր, հնարատր էր հանգիստ բարձրանալ, Իսկ կեռասի ծառերը այդ դիմացկանութիւն չունէին, ուստի կախում էինք ճիւղերին իջեցնելով, քաղում հասած կեռասներ: Ունէինք նաև նշենիներ, բեռնատրված առատ բերքով և դեռ կաթնահամ վիճակում, վայելում էինք առատօրէն: Պարտէզում պատրաստել էինք մի փոքր տնակ որ ընկերներով տնում խաղում, թէ էինք պատրաստում երբեմն էլ ճաշում:

Ագռաները իրենց բոյնը շինում են ծառերի ամենբարձր ճիւղերի վրայ: Մի օր որոշեցի ծառ բարձրանալ տեսնել ճուտերին: Հազիվ էի ծառի մէկ երրորդը բատձրացել երբ մի ագռու սկսեց ծառի շուրջ պտտել սրտակտուր կրոկրոցով, քիչ անց մի խումբ ագռաներ, ալի և աւելի սրտակտուր կրկոցներով, միացան նրան ծառի շուրջ պտտելով: Գնալով ակռաների թիւր շատանում էր և շրջանքը իջնում, այնպէս որ չհամարձակեցի էլ աւելի վեր բարձրանալ և ցած իջայ: Բայց դեռ ահագին ժամանակ նրանց պտոյտները սրտակտուր կրկոցներով շարունակում էին:

Թերևս կարելի է ասել թռչունների մէջ միայն ագռաներն են որ վտանգի պարագային այդքան միասնաբար համախմբւած են լինում: Բայց ինչու չէ, սագերը նոյնպէս միասնական են. Արու և էգ սագերը հերթաբար են ձուերի վրայ թուխս նստում: Պատահեց մի օր երբ սագը թուխս էր նստել, երբ մի շուն փորձում էր մօտենալ թուխսին, միւս սագը այնպէս հարձակւեց շան վրայ, որ շունը անհապաղ հետ նահանջեց:

Գիւղում մեր խաղընկերներն էին Անդրանիկը, Միրզախանը և Վահան, որոնք մեր ազգականներ էին: Ընկեր վահանի հայրը, Նազար քեռին դարբին էր, իր ընտանիքով ապրում էին մեզանից հազիւ երկու ռոպէ քայլելու հեռաւորութեամբ: Նազար քեռին ուներ մի դարբնոց, որը խոր ազդեցութիւն է թողել իմ մանուկ յիշողութեան վրայ: Դարբնոցում նա ուներ մի հնոց, մի մեծ փուքս, սնդան, մուրճեր և դարբնութեան վերաբրեալ այլ գործիքներ: Որքան հաճոյքով էինք փորձում այդ հսկայական փոքր փչել, երկու հոգով հազիւ էինք կարողանում մի քիչ շարժել:

Նազար քեռին հնոցից հանելով շիկացած երկաթը,

անդանի վրայ դնելով, ինքը և իր մեծ տղան Գրիգորը, արագ արագ, հերթով ծանր մուրճերով հաւածում էին շիկացած երկաթին, մերթ ընդ մերթ պտտելով մինչև պահանձուած ձև ստանալը:

Նրանք պատրաստում էին խովի, վեցկի, մանգաղ, հուրսլի, գերանդի, բահ և այլ հողագործութեան վերաբերեալ գործիքներ: Նազար քեռին միևնոյն ժամանակ պաշտոնաւարում էր դպրոցում ուսուցչի հանգամանքով և եկեղեցում որպէս սարգաւակ:

Նրանք ընտանեօր տեղափոխուեցին Թեհրան. Նազար քեռին դարձեալ պաշտոնավարում էր եկեղեցում աշխատել, որպէս սարգավագ և միջնակ տղային, Յովսէփին տանում է Երուսաղէմ, որտեղ նա դպրավանք աւարտելով ձեռնադրում է Աբեղայ անուանելով Տ. Գեորգ, ապա Պատրիարք Եղիշէի կողմից նշանակում է Վաեղապետ:

Տէր վարդապետ Գեորգը, երկար տարիներ ծառայելոց յետոյ 1979 թականին վախճանում է Երուսաղէմում 70 տարեկան հասակում:

Խաղողի այգիները բաւականաչափ հեռու էին: մենք ունէինք մեր սեփական այգին: Խաղողաքաղին որպէսզի խաղողներ գերծ մնային կողոպուտից, մեր բանուրներ այդ ընթացքում գիշերում էին այգում, օդն էլ արդէն ցուրտ էր լինում, ուստի քուրսի էին դնում: ինձ էլ պատահել է, որ գիշերել եմ նրանց հետ միասին և որքան հաճելի էր քուրսու տակ պառկել դիտել աստղազարդ երկինքը:

Որոշ խաղողներ չամիչ պատրաստելու համար հարմար էր, հենց խաղողի այգում արտի հողերի վրայ փռել: Արևում փռած խաղողի չամիչները մուգ գոյնի էր լինում իսկ կանաչ չամիչի խաղողները յատուկ կողովներով, էշերին բարձած, կրում էինք տուն և մառանում խաղողի ճիւղերով, կախում առաստաղից: Երեւակայեք, որ մառանում, առաստաղից յատակ, կողք կողքի կախանքները կախած էր լինում մինչ մառանի մտքը, այնպէս որ ներս մտնելը հնարաւոր չէր լինում, հերթով չամիչներից օգտւելուց յետոյ միայն կարելի էր ներս նսնել:

Որքան հետաքրքրութիւն կար գիւղում, առակ, այգի, դաշտ ,գոմ, կով, էշ և այլն. իսկ քաղաքում ամեն ինչ ամփոփում էր սենեակում: Առաւօտեան կանուխ հովիւր մահակն ուն առած, գիւղի ծայրից սկսած, տունից տուն կանչելով, գառն ու ուլ հաւաքում արօտատեղի տանելու: Խուլ գոմի ծանր օդից ազատւած, գառն ու ուլ ուրախ թռչկոտելով, քաղցր բառաչներով, ցատկոտում, տրտինգ տալով, վազվզում աշխատելով մէկը միւսից առաջ տալ: Իրենց վագրից թանձր փոշի էր բարձրանում օդ, բայց այս փոշին տարբեր էր քաղաքի մրոտ օդից: Այս փոշու մէջ գիւղական քաղցր բուրմունք կար:

Հանդուրները առաւօտ կանուխ բահն կամ գերանդին ուսիներին առած, հանդ էին գնում, իրենց աշխատանքը կատարելու: Գիւղը հանդարդում էր. իսկ տնում մամիկները աշխատանքի էին անցնում: Թոնիր վառել, հաց թխիլ, մածում մերել, միևնոյն ժամանակ, հոգ տանել մանուկներին:

Երեկոյեան հակառակ հոսքն էր սկսում, հանդուրներ բահն, գերանդին ուսներին, հոգնած տուն էին վերադառնում. հովին էլ գառն ու ուլ առաջ գցած վերադառնում, նորից նոյն ցատկոտումը, բառաչները և փոշին: Հետաքրքիր է որ գառներ և ուլիկները ճանաչում էին իրենց պատկան բնակարան և առանց Հովի ցուցմունքի մտնում էին իրենց բնակարան:

Մամիկների աշխատանքը չէր վերջանում այլ ձևափոխում էր: Հիմա պիտի կովերին ոչխարներին կթէին, հանդուրների համար ընթրիք պատրաստէին: Ոչխարներին կթելու ժամանակ երեխաններս օգնում էինք մամիկներին, ոչխարներին հերթով մօտ բերելով, որ կթեն: Մամիկները լաւ ճանաչում էին հերթով կանչելով, սև ճակատին, բալակ բալակին , տմբուգ դմակին, ծուռ պոզերովին և այլն:

Ամեն կիրակի առաւօտ կանուխ հարսները կամ երիտասարդ աղջիկները որոշւած էր իրենց բնակարանի սահմանի փողոցը ավել մաքրել:

Կաթփոխն էլ գիւղացիների հետաքրքիր ավանդական համագործակցական սովորոյթ էր: Ամեն մի ընտանիք իրենց օրւայ կթած կաթը, բաւարար չլինելով, մածուն պանիր պատրաստելու համար, ուստի մի քանի հարևաններ միասին, կաթփոխ էին անում: Որոշում էր, միկ շաբաթ մի քանի հարևաններ, իրենց կթած կաթից, օրւայ անմիջական պահանջքը վերցնելով, մնացածը միշտ նոյն ամանով տանել որոշւած հարևանին: Ամեն ընտանիք, որոշեալ հարևանի պահարանի անկիւնում ունէր եօթ հատ ուռենու ճիւղից մատիտի բոյի և հաստութեամբ ձողեր, որ խազ էր կոչում: Կայթը նոյն ամանով տանելով, որոշեալ հարևանի տուն, ձողը հորիզոնական թաթխելով կաթի մէջ, ապա գլացնելով ամանի հողի մէջ որ բնականաբար թաթախւած մասը, հողակալում էր, որը ցոյց էր տալիս իր այդ օրւայ փոխանցած կաթի քանակը: Այդ խազը մնում էր պահարանում: Շաբաթւայ վերջում եօթ օրւայ նշանակւած ձողերի հողակլւած մասը, փոխանցելով մի ձողի վրայ, որը ցոյց էր տալիս, շաբաթւայ ընթացքում փոխ տրւած կաթի քանակը, որը պիտի յետ փոխանցւեր, Ուրեմն ամենքն էլ հերթով բաւարար կաթ էին ունենում, մածուն պանիր պատրաստելու համար:

Չեմ կարծում որնէ մէկը փորձէր, փոխ տրւելիք կաթի մէջ, գաղթնագողի ջուր խառնել այնքան որ վստահելի անկեղծ էին :

Այս հանգամանքը նոյնպէս առիթ էր ընդձեռնում, օրւայ գործերից ձերբազատւած մի պահ միմիանց հանդիպելով, արտայայտւել իրենց օրւայ հոգուերից:

Կաթփոխը ում տնում լինէր, այդ շաբաթ առատ կաթ ունենալով, կաթը տաշտիկների մէջ կտրում դնելով, մինչ առաւօտ մնալով, համեղ թանձր սեր էր պատում կաթի

երեսը: Մամիկները այդ սերը հացի վրայ լցնելով, նախաճաշի սննդարար շատ համեղ ուտելիք էր լինում: Մենք, որպես քաղաքից գնացած հիւրեր, հերթով կաթփոխը ում տնում էլ որ լինէր, մեզ համար բաժին էին բերում:

Հովիվները դաշտում ճաշերի հանգստեան ժամերին, ոչխարներին կթում շիրջուշ էին պատրաստում: Յատուկ քարեր, որ իրենք ճանաչում էին, կրակի վրայ տաքացնելով, գցելով կաթի մեջ և մի քիչ Մերան (դարադուր) անելացնելով կաթը թանձրանում էր այնքան, որ քաթան կտորից պատրաստված քակի մեջ կարելի էր լցնել առանց թափվելու: Մենք էլ որպես հիւր, անպայման երբեմն շիրջուշից բաժին էինք ստանում:

Ամիսը մեկ օր ամեն մի գիւղացի պարտաւոր էր մի օրով, մի գործաւոր տրամադրէր կալւածատիրոջ ձրիաբար աշխատելու, գիւղատիրոջ ազարակում, կամ էլ գիւղին վերաբերէրող այլ խնդիրներում, դա կարող էր լինել առականների ջրանցքների կամ փողոցների մաքրութեան խնդիրներ:

Լիլիհան գիւղի բնակիչները զբոսում էին հողագործութեամբ, անասնապահութեամբ, գորգագործութեամբ և ազատ աշխատանքներով:

Գիւղի բնակիչների մեծ մասը հողագործներ և խաշնարածներ էին: Նրանց հետ միասին կային, Քահան, ժամկոչ, դարբին, խանութպան, սագանդար, ջրաղացպան, հովիւ, և բժիշկ : Բժիշկին հաքիմ էին կոչում, որ ընդհանրապէս հրեաներ վէին լինում և այդ հաքիմները լրիւ տիրապետում էին հայերէն լեզուն, իրենց յատուկ առողջանութեամբ: Ոչ հողագործներին խոշ նշին էին անւանում (ազատ ապրողներ)

Պատմում են թէ մի օր, գիւղի հաքիմը վէճի է բռնում Պապան անտէնով հայի հետ : Հաքիմը մտածելով որ, նրա հայ հայրենակիցները բնականաբար պաշտպանելու են Պապանին, պառկելով Պապանի տակում, տակից ուժեղ հարածելով անընդատ կանչում էր խայեր խասեք փափանը ինձ սփանեց, մինչդէռ երբ գալիս, տեսնում են ինքը ողջ առողջ իսկ պապանը հարածներից շնչահեղձ է եղել:

Արտերը ջրելու համար պատրաստված էր ջրաւազան: Դա բացօդեա հողով շրջապատված մի տարածք էր, որ գոլ էին կոչում: Անձրևներից գոյացած ջրերը և աղբիւրների ջուրը, ձմեռայ եղանակին հաւաքում էր այդ ամբարտակում և ամառը օգտում էին արտերը ջրելուն: Երևակայէք թէ որքան քանակութեամբ այդ ջրից օդ էր ցնդում և որքան ներծծում ամբարտակի յատակը:

Ամեն տասնհինգ օր մեկ, մի քանի գիւղացու հերթն էր լինում, ջուր ստանալու: Ջրի սահմանափակութեան բերումով, ամեն մի գիւղացի, անգամ դեռ արտը լրիւ չջրած պիտի ջուրը, անց կացնէր հարևանին և արտի մեջի ջուրը որ քամք էր կոչում, պիտի լրացնէր արտի մնացած մասը:

(Քամք) Մի մեջբերում որ յիշում եմ ,Աւետիս Անդրեանի Յայտնի ճառից Փարիսում:

(գիւղացին իր արտը ջրելուն դեռ լրիւ արտը չլրացած պիտի ջուրը անց կացնէր հարևանին և արտի մեջի ջուրը որ քամք էր կոչում պիտի լրացնէր արտի մնացած մասը. ահա սփիւռքը այս քամքն է հայաստանի համար: Իմ կարծիքով թերևս այն օրերում կարելի լինէր այդպէս բացատրել. բայց հիմա Սփիւռքը քամք չէ, այլ Հայաստանի առական գուկնըթացքը հոսող մի առակ):

Հողագործ գիւղացին, գարնան սկսբին, սկսում է իր աշխատանքը: Գետին վարել, ցորեն և բանջարեղէն ցանել, ժամանակ ժամանակ, ջրել մինչև բերքահաւաք:

Մաքէթներ գետին վարելիս և կալսելիս

Լուսանկար ցորեն կալսելիս Քառէշտ (հուրսիլ)

Բերքահաւաքի ժամանակ, յատկապէս ցորենքաղին, հարևանները միմիանց համագործակցում էին, մի օր մեկի առտը, մի օր մի ուրիշի արտ, հնձում էին, հերթաբար մինչև վերջ:

Յորեն հնձելուց յետոյ սայլիրով քաղած ցորենի խորձերը, տեղափոխում էին կալ: Կալը մի հարթ հողատարացք էր նախապատրաստած ցորենի կալսելու համար: Յորենի դեղը շուրջ է շուրջ հարմարեցնում էին չամի (կայմի) ընթացքին հարմար: Ապա կայմը, եզների ուսերին բառնաւորած, լծում էին կալ և դեզի շուրջ կայմով այնքան պտտում ցորենի հասկերի վրայ, միչև ցորենի հատիկների բաժանելը հասկերից:

Այժմ գոյանում է ցորենի յարդի բաղադրանք, որը պիտի մեկը միւսից ջնկել: Քառէշտներով (հուրսլիով) այդ բաղադրանքը, օդին են տալիս, բնականաբար ցորենը որ քիչ աւելի ծանր է նոյն ուղղութեամբ էր իջնում, յարդը որ աւելի թեթև է քամու հոսանքի հետ թափում էր կողքին. ապա այդ կուտակւած ցորենը կանայք խնքւած մաղերով մաքրում բաժանում են մնացած յարդերից:

Կալածատիրոջ բաժին տալուց յետոյ ցորեն, գարին և յարդը տուն տանում ամբարում էին: Ձմռանը հերթականօրէն, յարդը գարին օգտում կենդանիներին կերակրելու համար, իսկ ցորենը ջրաղաց տանում աղում ալիւրը լեցնում փետակներում և օգտում մինչ գարուն:

Լիլիհան գիւղը յայտնի էր, իր լաւորակ հայագործ գորգերով: Գորգագործութիւնը ընհանրացած զբաղմունք էր գիւղի բոլոր ընտանիքներում: Ամենքի տնում տեղադրւած կար առնւազն մէկ կամ երկու գորգի շրջանակ: Ոչխարներից ձեռք բերւած բուրդը, իրենք գզում մանում, բնական գոյներով, գոյնում և շրջանակի վրայ բարակ թելերով հիւսում գորգի ցանցը. ապա պարմանուհիները և հարսները գործում էին փոքր ու մեծ գորգեր: Գորգերի գծագրութիւնն էլ կատարում էր հենց լիլիհանի գծագրիչների միջոցով: Լիլիհան գիւղի գործւած գորգերը յայտնի էին թէ իրենց որակով և թէ գոյնագեղութեամբ, որ և յայտնի ճանաչում էր գտել նաև արտասահմանում: Այդ փոքր գիւղի գորգերը, մրցակցում էին Քաշան և Քերման քաղաքների գորգերի հետ :

չամիչ, բամբակ, մեղր, մրգեղեններ, գազախէժ «Քաթիրա», հացահատիկ, ընդեղեն, գերան, վառելափայտ, ոչխար, բուրդ, մորթի և այլ տեսակի արդիւնաբերութիւն: Իսկ քաղաքից դէպի Լիլիհանի մեծածաւալ քարանարհները ներածում, կտորեղէն, հագուստեղէն, տնեղէն պիտոյքներ, թէլ շաքար և գործարանային այլ արդիւնաբերութիւններ:

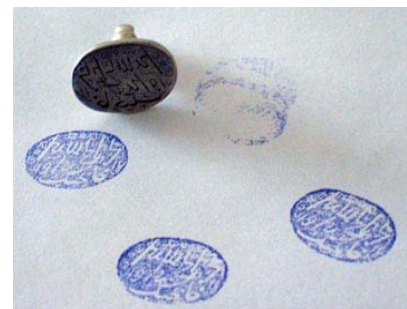
19-Դարւայ աւարտին և 20-րդ դարւայ սկզբին Ա. Համաշխարհային պատերազմից անմիջապէս յետոյ, 30-ից աւել Ամերկահայ գորգ արտահանող վաճառականներ, եկել հաստատուել էին Արաք քաղաք, այդ գորգերի գնման նպատակով: Կարագեօզեան, Թաւշանջեան, Թիրաքեան, Կազանջեան, Բարդիվիլեան, Աւանօզեան, Աւագեան, Նահիգեան և ուրիշներ: Կարճ ժամանակում Արաք քաղաքը դարձաւ գորգի արտահանման կենդրոն:

Հայրս Արաք քաղաքում ունէր իր սեփական գրասենեակը (օֆիսը), գրասենեակի անկիւնում իրար վրայ դարսւած էին ահագին քանակութեամբ հայագործ լիլիհան գորգեր և մի ապահով արկղ, դրամի և փաստաթղթերի համար: Շրջիկ գորգի միջնորդների միջոցով, գիւղերից ստալալով գորգեր, հայրս վաճառում էր արտասահմանից եկած հայ վաճառականներին:

Գորգի ցանցի նմուշ - գործւած քեռակնոջս միջոցով - վերջին գորգը համակաչից:

Լիլիհանը, որպէս Քամարա գաւառի կենդրոնավայրը, իր մեծաքանակ և մանր առևտրով հասնում է ծաղկուն և նախանձելի վիճակի, իր վաճառականական գործողութիւնները տարածելով մինչև հեռաւոր Ամերիկա ու Եւրոպայի, բանուկ շուկաներ, Լիլիհանից ամեն օր հարիւրաւոր գրաստներ և տասնեակ բռնատար մեքենաներ, արտահանում էին հայագործ ընտիր գորգեր,

Հայրս , ապահով արկղը և կնիքը:

Մեր Բնակարանը Եւ մեր ընտանիքը

Լիլիհանցիները օժտած էին օրինակելի միասնակույթեամբ, որի շնորհիւ կարողացել են դէմ դնել կալաճատերերի և բոլոր հարստահարողների ճնշումներին: Գիւղն ունեցել է չորս մեծաղիւր շքամուտ-դարպասներ, որոնք ապահովութեան նպատակով գիշերներ փակոււմ էին: Դարպասներին կից կտուրի վրայ եղել են դիտարանով աշտարակներ, դրանք փոքր սենեակնր էին պատերն օժտած փոքր պատուհաններով, շրջակայքը դիտելու համար և փոքր կլոր անցքեր հրափողերի համար: դիտարաներում լինում էին հերթապահ պահակներ, ամենայն կարգապահութեամբ, ենթարկելով ինքնապաշտպանութեան նպատակով կազմած, պաշտպանութեան կոմիտէի հրահանգներին: Քաջարի հրացանակիրները ոչ թէ միայն իրենց գիւղի կայքն ու պատիւն էին պաշտպանում, այլ և օգնութեան էին հասնում պան-թալան ենթարկւած հարևան հայ գիւղացիներին: Լիլիհանցին եղել է զարթ, հաճոյախօս և հաղորդական: Միրել է երգ, պար և երաժշտութիւն: Նրա տարածուն ծառաստանների ու պարտեզների մէջ, օրն ի բուն հնչել են նւագախումբերի , երգի ու նւագի ձայները::

Գիւղի դիտարանները կտուրներով միացած են եղել այնպէս որ, պահակները գիշերները հերթով շրջում էին դիտարանից դիտարան, հսկելով գիւղը: Մեր տունը գտնւելով սահմանի վրայ, այդ դարպասներից և դիտարաններից մէկը մեր տան կողքին են եղել, որոնց հետքերը դեռ մեր ժամանակ էլ առկայ էին:

Պատմում են թէ Մարգար հօրեղբայրս ունեցել է սուր խողութիւն, շատ հեռուից մօտեցող թշնամիներին, ձիերի ամբակների ձայնը լսելով, պատուիրում էր հօրս և բանտրներին դիտարան բարձրանալ, խափանլու յարձակումը

Մեր Գիւղի տան մանրակերտներ

Մեր գիւղի բնակարանը ունէր երկու մուտք, առաջին մուտքը ներս մտնելիս անմիջապէս աջ կողմում էր ձիերի գոմը, կողքին երկու ուրիշ գոմեր կովերի և էշերի համար, այդ գոմերի կտուրների վրայ էր կառուցւած երէք սենեակներ տարբեր բարձրութեան վրայ:

Ձախ կողմում բակի անկիւնում կար մի առակ, որ ամբողջ ժամանակ մեղմ հոսում էր սառնորակ պարզ ջուր, որը զալիս էր հարևան բակերից և երբեմն հետը բերելով խոշոր քաղցրահամ թութեր:

Մուտքի դիմաց կար մի սենեակ, որը օգտոււմ էինք որպէս մատան, կողքից անցնելով անմիջապէս կար երկու փոքր աստիճաններ, յետոյ մի փոքր պատշկամբ, ձախ կողմում փոքր ամառային թոնիր, ապա աջ կողմում մեր ներքնատուն էր, բաւականաչափ մեծ սենեակ, իր պահարաններով և պատուհանով: Այս սենեակում էր կատարում մեր եփ ու թուխը և ամառը մեր կեանքը մեծ մասամբ անցնում էր հենց այս սենեակում

Մենեակի մեջտեղում էր թոնիրը և ճիշտ վերևում առաստաղի վրայ էր կլոր մի լուսանցք, որ երդիք էինք կոչում: ցերեկները երդիկից մի հաստ սինի նման արևի շողք, շեղակի իջնում էր մինչև յատակ, Շողքը սենեակում արևի ընթացքի հետ շրջում էր սենեակի մի անկյունից մյուսը. այդ շողքի ընթացքը սենեակում էր որոշում մեր ճաշի ժամը: Որքան խորհրդավոր և գեղիցիկ էր այդ շողքը, տեսնում էինք թե ինչպես էին մանրեները անընդատ վետ վետ թռչկոտում այդ շողքի մեջ:

Ներքնայարկի կողմից աստիճաններ բարձրանլով անմիջապես մի փոքր պատշկամբ էր և աջ կողմում մի ուրիշ մառան, որ մեր ընդեղենների պահեստն էր: Կողքին կար մի մեծ սենեակ, որը մեր ձմեռային սենեակն էր. այս սենեակի ներսում նորից մի ուրիշ մառան, որ օգտում էինք իւղ պանիր և այլ ընդեղենների համար: Այս մեծ սենեակը ուներ մի մուտք դեպի երկրորդ բակը:

Այս մեծ սենեակի առջևի պատշկամբի, աջ կողմից բարձրանում էր հինգ աստիճան ապա նորից պատշկամբ և մի մեծ սենեակ որ մեր հիւրասենեակն (Բալխանէն) էր, այս սենեակում էր կատարում հիւրասիրությունները հատկապես զիւղատիրոջ եւ նրանց ընկերակիցներին: Հիւրասիրությունը երբ պարսիկ հիւրերի համար էր լինում, կանաց և աղջիկների մուտքը այդ սենեակում արգելւած էր, ծառաները կամ տղայ երեխաները էին հիւրերին սպասարկում:

Երկրորդ բակում նորից կար մի դուռ դեպի փողոց, մի քանի գոմեր և աստիճաններով մուտք դիպի ձմեռային մեծ սինեակը:

Տասից վեր տարիքի աղջիկներ և կանայք բացի իրենց ամուսներին և կանացի սեռին պատկանող անձանց ներկայութեան, միւսների մօտ պարտադիր էին բերանները մինչև քթի վերև օշմածով ծածկել:

(Շար.2)

Վերջին լուրեր

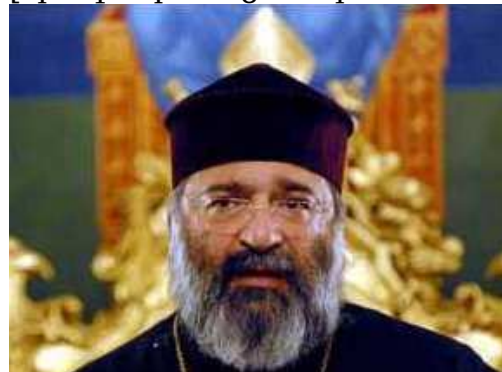
«Արմենիա» ԲԿ-ում իրանցու աղիներից թմրանյութի 17 փաթեթ են հանել

04 Մարտի 2013 - 14:23

Մարտի 2-ին անգիտակից վիճակում «Արմենիա» ԲԿ է տեղափոխվել Հայասանում բնակվող իրանցի երիտասարդ, որի աղիներից լվացման արդյունքում դուրս է բերվել փոքր փաթեթներով մեծ քանակությամբ թմրանյութ:

Փաթեթավորված գնդիկները եղել են 17-ը: Ոստիկանության լրատվական ծառայությունից հաստատեցին այս տեղեկություններն, իսկ Արմենիա բժշկական կենտրոնից այս ամենի վերաբերյալ տեղեկատվություն ճշտել չհաջողվեց:

Պոլտ հայոց պատրիարքը տեղափոխվել է վերակենդանացման բաժանմունք

Փետրվար 28, 2013 | 17:42

Պոլտ հայոց պատրիարք Մեսրոպ 2-րդ Մութաֆյանը, ով երկար ժամանակ գտվում էր Ստամբուլի հայկական Սուրբ Փրկիչ հիվանդանոցում իրեն հատկացված սենյակներից մեկում, առողջության կտրուկ վատթարացման հետևանքով տեղափոխվել է հիվանդանոցի վերակենդանացման բաժանմունք:

Դավիթ հօրեղբայրս և իր ընկեր Օհան Գուլիգար Ջուահիր ջոջնաներ Մարիամ Սեմիկ և մալաթ

Ինչպես տեղեկացնում է Ստամբուլի հայկական «Ակոս» թերթը, Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ 2-րդի ինքնազգացողությունը բարձր ջերմաստիճանի եւ արյան ճնշման կտրուկ տատանման հետեւանքով խիստ վատացել է, որից հետո բժիշկները նրան տեղափոխել են վերակենդանացման բաժանմունք:

Պատրիարքարանի տարածած հայտարարության մեջ նշվել է, թե պատրիարքի առողջական վիճակի մեջ բարելավում է նկատվում եւ նա բժիշկների խիստ հսկողության տակ մինչեւ շաբաթվա վերջ կմնա վերակենդանացման բաժանմունքում:

Մտեր

Մեր Անցած Ճամփան

Թ. Ղարախանյան Սիրակցի

Բացի ես, գյուղի հանդապահը «դաշտվանը» եւ երեք գյուղացիները տուն վերադարձրին անասունները եւ սղոցները եւ արելը մայր մտնելուն միացան ինձ, գյուղից դուրս, նոր դպրոցի մեծ դասարանում, այս անգամ հարուստ գերաններով ծածկված բայց դեռ բաց տանիքով նոր դպրոցի շենքում որտեղ, գյուղի խանութպանին վճարել էի, որպեսզի ընթրիքի սեղան գցեր: Մինչեւ ուշ գիշեր կեր ու խում արինք, Աստծուն, մարգարեներին եւ իշխանությանը փառք տվինք եւ որոշեցինք երկու-երեք օրերում գերանների տաշեղները պոկվինք, մինչեւ մի ձեւ մտածենք դպրոցի տանիքը դամիշներով եւ հատուկ հողով ծածկենք՝ լրացնենք եւ բացում կատարենք:

Իրենց ասեցի ծառերի մասին ով որ մի բան հարցնի ասեմ՝ «գինվորական Ղարախանյանը ասում է այս ծառերը նախկին գյուղի հայերը տնկել են հենց դպրոցի համար եւ հիմա հայերը գնացել եւ մեզ հիշատակ են թողել»: Քանի օր անց Բորուջեն քաղաք գնացի, հանդիպեցի անմիջական Ուսման Ջորքի ղեկավարիս, կրթության տնօրենին եւ ժամդարմերի կառավարիչին, որոնք արդեն նամակիս մասին տեղեկություն ունեին եւ բոլորն էլ արտահայտվեցին, որ շատ մեծ ռիսկային գործ եմ արել, «առաջի անգամ է այսպես բան պատահել եւ մենք որեւէ հրաման չունենք որեւէ մի քայլ վերցնելու եւ հենց այսպես լուռ կմնանք մինչեւ մայրաքաղաքից հրաման ստանանք, բայց իմացիր, որ որովհետեւ առաջին շրջանի Ուսման Ջորքի գինվորական ծառայող ես, բարձր հովանավորության տակ ես լինելու»: Այս քաղաքում գտնվելիս, առիթից օգտվեցի եւ մեծ հացթուխարանին առաջարկեցի մեր վեց տոպրակ այլուրը, որ Ամերիկյան բարեգործական “Care Institute”-ի կողմից էր նվիրվել Ուսման Ջորքին, իրենք վերցնեն եւ փոխարենը մեզ կամփիկ դրամ վճարեն, որ մենք այդ դրամով թե դուռ ու պատուհան գնենք եւ թե դպրոցի տանիքը դամիշներով ծածկելու ծախսը հենց այս փողից վճարենք:

Այդպես էլ ստացվեց որ Փառք Աստծո մեր վեց հարյուր կիլո եզիպտացորենի այլուրը որ Ամերիկյան էր նվիրել Պարսկաստանին, դրամի վերածեցինք եւ ուստա **Մահբուր**-ին Գիշնիգան գյուղից կանչեցինք եւ քանի օրվա ընթացքում հենց մեր նախկին հայկական քանդված **Քաթակ** գյուղից պստիկացած ու ճգմված ՇԱՄԲԻ դամիշներով ութ բեռ բերել տվինք եւ դպրոցի տանիքը ծածկեցինք... գեղեցիկ ապակիներով, երկաթյա դուռ ու պատուհան գնեցինք, իմ խնդրանքով եւ փոքր նեխրատվություն ժամդարմերի մեծին Աղբուլաղ գյուղ տեղափոխելու մեքենա կարգադրելու համար, փոխադրեցինք գյուղ էլ “Care Institute”-ի դրամից Ուստա **Մահբուր**-ին ձեռնավարձը դասավորեցինք եւ Աղբուլաղ գյուղի Նոր դպրոցը տանիքը ծածկվեց: Այսպիսով այս նախկին հայկական գյուղից մի կենդանի ու մնայուն հիշատակ մնաց հայրենադարձ հին հայկական եւ նոր պարսկաբնակ **Աղբուլաղ** գյուղում:

Դիմացկանություն *Վանիկ Բաղդասարյան*

**Թամար Փանոսյան
Շայերեն-պարսկերեն առածանի**

زبانزدهای ارمنی-فارسی
تالیف تامار پانوسیان

76- Չին հորը, տղան քեռուն կը նմանվի:

بچه حلال زاده به داییش می رود

77- Աչքը տեսնի, սիրտը կուզի:

چشم می بیند و دل می خواهد.

78- Երկնքում փնտռածը գետնից գտա:

تو آسمونا دنبالش می گشتم، روی زمین پیدا کردم.

79- Տուն մի՛ գնիր, դրացի գնիր:

همسایه را ببین، خانه را بخر.

80-Մեկ կարկտան ունեն, քառասուն ծակ:

یک سر است و هزار سودا.

سرکيسيان آرای حدود ۶۰ درصد مردم ارمنستان را به دست آورد

کمیته مرکزی انتخابات ارمنستان تایید کرد که "سرژ سرکيسيان" رئیس‌جمهور کنونی این کشور توانست با کسب ۵۸,۶۴ آراء انتخاباتی، بار دیگر حمایت مردم کشورش برای باقی ماندن در سمت خود را به دست آورد.

کمیته مرکزی انتخاباتی ارمنستان صبح امروز، سه شنبه اعلام کرد که بعد از شمارش شمارش کل آراء در تمامی ۱۹۸۸ حوزه انتخاباتی در سراسر این کشور، مشخص گردید که "سرژ سرکيسيان" رئیس‌جمهوری فعلی این کشور با کسب ۵۸,۶۴ آراء (یعنی حمایت ۸۶۱,۱۶۷ نفر از رای دهندگان) در انتخابات ریاست‌جمهوری روز دوشنبه ارمنستان به پیروزی قاطع رسیده است.

جایگاه دوم در این انتخابات نصیب "رافس هوانیسیان" نخستین وزیر امور خارجه ارمنستان بعد از استقلال این جمهوری (سال‌های ۱۹۹۲-۱۹۹۱) با کسب ۳۶,۷۵ درصد آراء شده است.

"هرانت باگراتیان" نخست وزیر ارمنستان طی سال‌های ۱۹۹۶-۱۹۹۳ و نماینده کنونی پارلمان این کشور و رهبر حزب مخالف دولت، حزب «آزادی» با کسب ۲,۱۵ درصد آراء در جایگاه سوم قرار دارد و تنها ۱,۲۳ درصد رای دهندگان از "پارویور آیریکیان" مبارز مخالف سابق حمایت کردند. رئیس‌جمهوری ارمنستان برای مدت ۵ سال انتخاب می‌شود.

بیست و پنجمین سال خیزش مجدد جنبش ملی قره باغ

جنبش آزادی خواهی قره باغ دارای گذشته تاریخی بوده و آخرین خیزش آن در فوریه سال ۱۹۸۸ بوقوع پیوست. آن زمان هنوز امپراتوری شوروی پا بر جا بوده و قره باغ که با زور در قلمرو جمهوری آذربایجان قرار گرفته بود خواستار انجام همه پرسی برای پیوستن به ارمنستان گشت.

قانون اساسی شوروی چنین اجازه ای را به کلیه جمهوری ها، ایالت ها و حوزه های خودمختار می داد و مردم قره باغ از شرایط جدید حاکم بر شوروی استفاده کرده و خواهان برگزاری چنین همه پرسی گشتند. رهبران آذربایجان با اقدامات

آزادی خواهانه ملت قره باغ با شدت برخورد کرده و اجازه ندادند تا چنین شرایطی برای برگزاری همه پرسی فراهم گردد. تظاهرات آرام مردم در استپاناکرد مرکز جمهوری خودمختار قره باغ به خشونت تبدیل گشته و تقاضاهای متعدد ارمنه از حکومت مرکزی در مسکو نیز بدون پاسخ ماند. ارمنه ارمنستان و سراسر جهان نیز به این دادخواست پیوسته و با برگزاری تظاهرات خواستار جدایی قره باغ از آذربایجان و رفع ظلم هفتاد ساله در آن خطه گشتند.

عکس العمل منفی آذربایجان به فریاد عدالت خواهی ارمنه قره باغ شدیدتر گشته و در وهله اول ارمنه شهرهای باکو و سومگائیت مورد آزار و اذیت قرار گرفتند. تمامی ارمنه شهر صنعتی سومگائیت کشته و یا اخراج گشتند. ارمنه از اقدامات دولت مرکزی و نهادهای جهانی قطع امید کرده و برای دفاع از شهرها و روستاهای قره باغ گروه هایتدافعی تشکیل دادند. با فروپاشی شوروی جمهوری ها استقلال یافته و مردم قره باغ بطور یکپارچه و تحت رهبری کمیته دفاعی خود خواستار برگزاری همه پرسی استقلال و جدایی از آذربایجان گشتند. بدین ترتیب جنبشی که بطور صلح جویانه و برای برگزاری همه پرسی شروع شده بود به علت خشونت گرای رهبری باکو به جنگ تمام عیار تبدیل گشت.

گروه های متفرق تدافعی و فدایی قره باغ تبدیل به ارتش منظم گشته و شروع به دفاع از مرزهای جمهوری مستقل خود گشتند. جنگ با وساطت روسیه و دیگر نیروهای خارجی به آتش بس تبدیل گشته و مذاکرات صلح میان قره باغ، آذربایجان و ارمنستان آغاز گشت. این مذاکرات اکنون در چهارچوب سازمان همکاری و امنیت اروپا و با فعالیت جدی ریاست همزمان روسیه، آمریکا و فرانسه ادامه دارد. نیروهای تدافعی قره باغ ابتدا با انجام جنگ های نامنظم و سپس با تشکیل ارتش منسجم و دفاع از مرز و بوم خود ثابت کردند که نباید بازیچه دیپلماسی ابر قدرت ها گشت و حقوق حقه خود را باید با ضمانت ارتش قوی تضمین کرد. وقایع مربوط به جنگ های موفق سردارآباد و سیونیک در ابتدای قرن بیستم گواه این مدعی می باشد. از دست دادن نخجوان و سرزمین های ارمنستان غربی نیز گواه باور بیش از اندازه ارمنه به قدرت های خارجی بوده و تاریخ شکست های سیاسی ارمنه هرگز در قره باغ تکرار نخواهد گردید.

لزوم برقراری صلح و آرامش را فقط پای میز مذاکره می توان به طرف متخاصم دیکته کرد و تنها ضامن معتبر آن ارتش قوی و اراده مستحکم برای دفاع از مرز و بوم مادری می باشد.

نابودی آثار فرهنگی ارمنه در قلمرو ترکیه

"رافائل لمکین" کارشناس حقوقی عقیده دارد که نژادکشی فقط کشتار فیزیکی گروه ملی یا مذهبی نبوده، بلکه نابودی فرهنگ ملی- روحانی نیز کشتار جمعی محسوب می گردد. تخریب فرهنگ هر ملتی نیز نسل کشی ملی- فرهنگی محسوب می گردد. این اصل البته هنوز در کنوانسیون نهم دسامبر سال ۱۹۴۸ میلادی سازمان ملل در باره جلوگیری از نژادکشی تعریف نشده است.

سران حکومت های مختلف امپراتوری عثمانی و ترکیه فعلی با سیاست مُتَوَن و از پیش تعیین شده، به موازات کشتار جمعی ارمنه آثار تمدن چند هزار ساله ارمنستان غربی را نیز نابود کرده اند. کلیسا و مراکز مذهبی ارمنه در مرکز بی رحمی های سران ترکیه قرار گرفتند، چرا که آنان بخوبی از نقش رهبری و نفوذ دین و اعتقادات مذهبی در بین ارمنه آگاهی کامل داشتند. کلیساها و صومعه های ارمنه تخریب گشته، هزاران متون دست نویس قرون وسطی به آتش کشیده شده و اموال کلیساها به غارت رفته است. "فائض الحسین" وکیل عرب که یکی از شاهدان

نژادکشی ارمنه بوده است تأکید دارد که حکومت ترک های جوان بعد از اجرای جنایت هولناک نسل کشی کمیسوین های ویژه ای برای فروش اموال بجا مانده از ارمنه تشکیل داده اند. شاهد عرب خود دیده است که تمامی کلیساها و مدارس بسته شده و کتاب های به غارت رفته در بازار برای بسته بندی پنیر، خرما و تخم آفتاب گردان استفاده می شد.

"آکرام آلیسی" به احتمال قوی آذربایجان را ترک خواهد کرد

طبق گزارش ارائه شده از سوی خلیفه گری ارمنه قسطنطنیه به دولت عثمانی در سال ۱۹۱۳ میلادی، ارمنه در قلمرو حکومت عثمانی بیش از دو هزار کلیسا و دیر داشته اند که قدمت بعضی از آنان به شانزده قرن می رسد. اکثر این آثار باستانی و ملی- مذهبی در دوران حکومت های عثمانی، ترک های جوان و سران ترکیه فعلی ویران گشته و تنها هدف آنان محو میراث فرهنگی ارمنه بوده است. بیش از نود در صد اسامی آبادی های ارمنه در ارمنستان غربی توسط حکومت ترکیه عوض گشته و آثار و ساختمان های باستانی تخریب گشته است.

جزئیات جدید در مورد پرونده قتل هراقت دینک خبرنگار معروف ارمنی اهل ترکیه

به گزارش یونسکو (سازمان حفظ میراث فرهنگی سازمان ملل) که در سال ۱۹۷۴ میلادی منتشر گشته است، ارمنه در سال ۱۹۲۳ هنوز ۹۱۳ بنای تاریخی در قلمرو ترکیه داشته اند که تا کنون بیش از نصف آن (۴۶۴) تخریب گشته، ۲۵۲ اثر ویران گشته و ۱۹۷ بنای تاریخی نیز به تعمیر اساسی نیاز دارند. آثار باستانی ارمنه منفجر گشته، به عنوان هدف میدان تیر نظامیان ترکیه استفاده گشته و سنگ های آن به عنوان لوازم ساختمانی روستاهای مجاور مصرف می گردد. بناهای بجا مانده از ارمنه به عنوان انبار، طویله و زندان نیز استفاده می شود.

شورای اروپا در بند ششم مصوبه روز هجدهم ماه ژوئن سال ۱۹۸۷ میلادی از حکومت ترکیه خواسته است که احتیاجات فرهنگی، علمی و زبانی ارمنه ساکن ترکیه را تأمین سازد. این شورا همچنین از ترکیه خواسته است تا در حفظ آثار باستانی ارمنه کوشش نماید.

تخریب و محو آثار باستانی ارمنه ادامه سیاست نژادکشی علیه ارمنه می باشد.

شورای اروپا در بند ششم مصوبه روز هجدهم ماه ژوئن سال ۱۹۸۷ میلادی از حکومت ترکیه خواسته است که احتیاجات فرهنگی، علمی و زبانی ارمنه ساکن ترکیه را تأمین سازد. این شورا همچنین از ترکیه خواسته است تا در حفظ آثار باستانی ارمنه کوشش نماید.

تخریب و محو آثار باستانی ارمنه ادامه سیاست نژادکشی علیه ارمنه می باشد.

بانی کتاب کشتار ارمنه در آذربایجان به فرمان رییس جمهوری آن کشور از لقب نویسنده ملی آذربایجان محروم شد

لون آتانیان " رییس انجمن نویسندگان ارمنستان ضمن مصاحبه با آژانس خبری " آرمین پرس " به پیگیری های سیاسی " آکرام آلیسی " نویسنده آذربایجانی و بانی کتاب " آرزوهای سنگی " از سوی حکومت آن کشور اشاره کرده است.

به گفته وی این کتاب درخواست ، انساندوستی ، بردباری و هم آهنگی می باشد و اقدامات علیه این نویسنده از سوی حکومت آذربایجان چالش علیه نه فقط توسعه برابری منطقه بلکه جهان می باشد. یاد آوری می کنیم که در تاریخ ۷ ماه جاری به فرمان " الهام علی اف " رییس جمهوری آذربایجان " آکرام آلیسی " بانی کتاب در مورد کشتار ارمنه در آذربایجان از لقب " نویسنده ملی " آذربایجان محروم شده است. قابل ذکر است که " آکرام آلیسی " نویسنده آذربایجانی و اعلام کرده است که میل وی برای نوشتن کتابی در مورد کشتار ارمنه در آذربایجان توبه برای اقدامات غیر انسانی آذربایجانی ها می باشد. این بیانات موج جدید هیستری در آذربایجان را بلند کرده اند. قابل ذکر است که این کتاب در مجله " دروژبا نورودوف " چاپ روسیه انتشار یافته است. " آکرام آلیسی " با اشاره به پیگرد ها از سوی آذربایجان بعد از انتشار این کتاب تأکید کرده است که واقعیت در آگولیس در سال ۱۹۱۹ کشتار می باشد. هر ساکن سالمندان آگولیس با این کشتار آشنا است. به گفته وی این کتاب در مورد کشتار ارمنه در آذربایجان اعتراض وی

جزئیات جدیدی در مورد پرونده قتل " هراقت دینک " خبرنگار معروف ارمنی اهل ترکیه پیدا می شوند. مطبوعات ترکیه اطلاعات جدیدی بر اساس نامه شاهد ناشناس را انتشار داده است.

بر اساس این نامه قتل " هراقت دینک " وی و " اهران تونجل " را برنامه ریزی کرده اند. وی در این مدت کارمند پلیس بود. پیشبینی شده بود که بعد از این قتل کارمندان پلیس ترکیه به وی و " تونجل " برای سفر به گرجستان و سپس به روسیه کمک کنند. این شاهد تأکید کرده است که هدف از این قتل تهدیدات به اقلیت های ملی، دشمنان جمهوری ترکیه می باشد. وی نوشته است که نیروهای مسلح ترکیه دارای اطلاعاتی در مورد قتل " هراقت دینک " بوده اند. ولی حزب حکم " عدالت و توسعه " ترکیه به کمک تبلیغات از سوی مطبوعات این قتل را به عنوان ترور از سوی سازمان " ارکنیکون " تشریح کرده است.

در ترکیه هزاران ارمنی که دین خود را تغییر کرده اند زندگی می کنند

در ترکیه هزارها ارمنه که دین خود را تغییر کرده اند زندگی می کنند. " آودیس هادجیان " خبرنگار ارمنی اهل آرژانتین در مقاله خود تحت عنوان " ارمنه ترکیه که دین خود را تغییر کرده اند " به ارمنه که هویت ملی خود را پنهان کرده در ترکیه زندگی می کنند اشاره کرده است.

خبرنگار ارمنی مقاله خود را بر اساس خاطرات خود از بازدید از استانبول ، آماسیا ، دیاربکیور ، باتمان ، تونجلی و موش نوشته است. به گفته وی در ترکیه اقلیت ملی تحت عنوان " ارمنه که دین خود را تغییر کرده اند " زندگی میکند که نمایندگان آن طی یک قرن هویت ملی خود را پنهان کرده، اسلام را پذیرفته در استان های بومی خود زندگی می کنند. وی تأکید می کند باوجود این همه در استان های

احمد ترک با اشاره به درگیر بودن برخی قبایل کرد در روند پاکسازی نژادی ارمنه گفت: پدران و اجداد ما توسط عثمانی ها در کشتارهای ارمنه ، آشوری ها مورد استفاده قرار گرفته اند. بپذیریم که دست های اجدادمان با خون ارمنه ، آشوری ها و یزدی ها رنگین شده است و ما به عنوان فرزندان و نوه های آن ها وظیفه داریم با صداقت و جرات از نوادگان آن ها (ارمنه و ...) عذرخواهی کنیم . به نظر من ، قبول این عذرخواهی اهمیت بزرگ و متحول کننده ای دارد و می تواند در محاسبات اجتماعی و فرهنگی آینده ما تغییر ایجاد کند. من امیدوارم که ترکیه نیز این حقیقت را بپذیرد که عذرخواهی از ارمنه ضرورت تاریخی است . دولت ترکیه نمی تواند این حقیقت را انکار کند که در دوران عثمانی به دستور دولت ده ها هزار ارمنی ، آشوری قتل عام شدند.

لزوم افشای سیاست های نژادپرستانه بنیانگذاران جمهوری ترکیه

رهبران فعلی ترکیه از سویی ادعای بازنگری تاریخ گذشته خود را داشته و از سویی قبر طلعت پاشا بانی اصلی نژادکشی ارمنه را به محل توریستی و باستانی تبدیل کرده است.

قابل ذکر است که طلعت وزیر کشور ترکیه عثمانی و از سازماندهندگان اصلی کشتار و تبعید ارمنه نود سال پیش به دست فدائیان ارمنی در برلن کشته شد. رهبر آلمان نازی سال ها بعد در مقابل خدمات مصطفی کمال رهبر ترکیه به اهداف نژادپرستانه آلمانی ها، اجازه داد تا باقی مانده جسد طلعت به استانبول منتقل گردد. خوشبختانه بعضی از روشنفکران ترکیه دید جدیدی نسبت به گذشته تاریخی ملت خود داشته و از تبلیغات برتری طلبی نژادی رهبران و قوانین جاری آن کشور انتقاد می کنند. بطور مثال خانم "آئیشه هور" نویسنده ترک طی انتشار مقاله ای در روزنامه "رادیکال" از سیاست های نژادپرستانه مصطفی کمال معروف به آتاتورک انتقاد کرده است. وی تأکید کرده است که در مدارس کشور تاریخ ترکیه تحریف شده و از مصطفی کمال به عنوان قهرمان ملی یاد شده است. در صورتی که وی بانی سیاست "همه به ترک بودن خود باید افتخار کنند" بوده و دیگر اقوام و ملل کشور را در رعب و وحشت نگه داشته است. طبق این سند تاریخی مصطفی کمال روز شانزدهم مارس سال ۱۹۲۳ در دیدار با اهالی "آدانا" با اشاره به اتمام موفقیت آمیز کشتار و تبعید ارمنه اعلام داشته است: "که بالاخره کشور از وجود خارجی پاک گشته و به صاحبان اصلی آن واگذار گشته است. ارمنه و دیگر ملل هیچ اختیاری در این مناطق ندارند و این سرزمین متعلق به ترک ها می باشد". سه ماه بعد قانون منع خدمت ارمنه، یونانیان و کلدانیان ادارات دولتی منتشر گشته و از روز سوم ماه آوریل سال ۱۹۲۴ نیز پروانه وکالت کلیه وکلای غیر ترک لغو گردید. در سال ۱۹۲۶ نیز داریایی های اقلیت های ملی و قومی مصادره گردید.

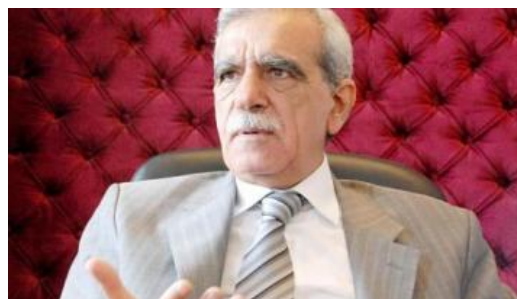
مختلف ترکیه از جمله ساسون ارمنه با جوامع کوچک زندگی می کنند که دین مسیحی را حفظ کرده اند. وی با اشاره به تعداد ارمنه در ترکیه که اسلام را پذیرفته اند تأکید کرده است که بعضی از ارمنه از مطرح مسئله ارمنی بودن خود می ترسند چون که ترکیه برای ارمنه جای خطرناکی است.

کشتار ارمنه در باکو

در کشتار ارمنیان شهر باکو که از روز ۱۳ ژانویه ۱۹۹۰ میلادی به مدت هفت روز ادامه داشت ، بیش از چهارصد شهروند ارمنی از جمله زن و کودک و سالمند به فجیع ترین شکلی شکنجه شده و به قتل رسیدند .

در این جنایت بسیاری از منازل ارمنه این شهر نیز مورد غارت قرار گرفته و به آتش کشیده شدند. بنا به اعلام سازمان دیده بان حقوق بشر این قتل عام یک اقدام از قبل طراحی شده بود چراکه مهاجمان پان ترکیست فهرست اسامی و نشانی منازل ارمنه شهر را در اختیار داشتند . در پی این کشتار ، کمیته فرانسوی سازمان حقوق بشر هلسنیکی و کالج بین المللی فلسفه در پاریس با انتشار نامه سرگشاده ، با اشاره به سلسله کشتارهایی که با رویه ای مشابه در باکو و سایر نقاط جمهوری آذربایجان علیه ارمنه رخ داد ، اعلام نمودند که این جنایات اتفاقی نبوده اند بلکه به صورتی حساب شده و سازمان یافته و به منظور پاکسازی قومی و نسل کشی ارمنه در این جمهوری به اجرا درآمده اند در ماه های منتهی به ژانویه ۱۹۹۰ و به هنگام تظاهرات هایی که از سوی حزب " جبهه خلق آذربایجان " (که یک حزب دارای تمایلات پان ترکیستی است) برگزار می شدند ، بعضی از سران این حزب مردم را تحریک به اخراج ارمنه از این جمهوری می کردند . بنا به اعلام سازمان دیده بان حقوق بشر هلسنیکی ماموران پلیس باکو اقدامی برای جلوگیری از قتل عام ارمنه توسط عناصر افراطی جمهوری آذربایجان انجام ندادند . پارلمان اروپا در ۱۷ ژانویه ۱۹۹۰ با صدور قطعنامه ای از کمیته وزرای خارجه اروپا و شورای اروپا خواست تا اقدامات لازم را برای کمک به ارمنیان ساکن در شوروی به عمل آورند . همچنین در ۱۸ ژانویه نامه جمعی از اعضای مجلس سنای آمریکا خطاب به رهبر شوروی در اعتراض به کشتار ارمنیان در باکو منتشر شد . در روز ۲۹ مارس ۱۹۹۰ در جلسه غیر علنی شورای عالی شوروی که برای بررسی حوادث شهر باکو برگزار شد ، نمایندگان جمهوری آذربایجان خواهان تشکیل کمیسیونی برای بررسی مسائل مربوطه به ورود ارتش شوروی به باکو شدند اما در پی اظهارات مقامات عالی رتبه شوروی درباره جزئیات قتل عام ارمنه در این شهر ، مقامات جمهوری آذربایجان از پیگیری خواسته خود (به دلیل ترس از افشاء بیشتر جنایات پان ترکیست های این جمهوری) منصرف شدند و به این ترتیب عملاً پیگیری عوامل این جنایت از سوی حکومت شوروی مسکوت گذاشته شد . در حقیقت این کشتار ادامه کشتار های مشابهی بود که پان ترکیست ها در سال های ۱۹۰۶-۱۹۰۵ و سال ۱۹۱۸ میلادی علیه ارمنه در باکو به مورد اجرا گذاشته بودند . در قتل عام ارمنه در باکو در سال ۱۹۱۸ بیش از بیست هزار ارمنی به قتل رسیدند .

عذرخواهی نماینده مجلس ترکیه به خاطر کشتار ارمنه

احمد ترک نماینده کرد مجلس ترکیه ، در گفتگو با یک شبکه تلویزیونی اعلام کرده است : " دیگر زمان آن است که ما همه تاریخ را درست بخوانیم ، وقایع گذشته را بپذیریم .

روشنفکر ترک عقیده دارد که روابط حسنه ترکیه با آذربایجان نیز یکی از موانع عادی سازی روابط با ارمنستان می باشد. ملت ترکیه بیش از نود سال دچار شستشوی مغزی و تبلیغات ناسیونالیستی بوده و اکنون دریافته اند که رهبران کشور به آنان دروغ گفته و حتی بنانگذاران جمهوری در نسل کشی ارامنه نقش داشته اند. حومت اکنون باید حقایق را برای ملت بازگو کند و این عواقب دردناکی خواهد داشت.

وجه مشترک ترک های قدیم و جدید

مقاله "اکنونیست" در باره کتاب خانم "جنی وایت" استاد دانشگاه بوستون آمریکا می باشد. وی سال ها در ترکیه اقامت داشته و در باره هویت ملی- مذهبی ترک ها تحقیق کرده است. وی "ترک های جدید" را تلفیقی از اصالت اسلامی ملت و ملی گرایی کمالیستی دانسته و نام "مسلمانان ملی گرا" را بر آنان نهاده است. وی عقیده دارد که بزرگترین چالش ترکیه در آینده نزدیک در گیری ملت پانزده میلیونی کرد با "مسلمانان ملی گرا" خواهد بود.

خانم "وایت" اطمینانی به قول های رهبری ترکیه و حزب "عدالت و توسعه" حزب حاکم کشور در باره حل مسئله کردها ندارد.

به نظر نویسنده، سران جمهوری ترکیه حکومت جدید خود را بر روی ویرانه های امپراطوری عثمانی بر پا کرده و خواهان فاصله گرفتن ترک ها از تأثیر اعراب و بیزناس بودند. ترک ها به زبان مادری صحبت کرده، مسلمان بوده و با کشف حجاب از پوشش سنتی آقایان و خانم های کشور فاصله گرفتند. آنان خود را به عادات و رسوم کشورهای غربی نزدیک می کردند. جزئیات حیات سیاسی، مذهبی و فرهنگی ملت را مصطفی کمال و گروهی از ژنرال ها تعیین کرده و با مخالفین با شدت برخورد می شد. مخالفین امروزی و "ترک های جدید" نیز از دل همین "کمالیسم" بیرون آمدند. ترک ها اکنون نیز جنگ هویت داشته و این بار به همسایگان عرب روی آورده اند تا مدل خود را به کشورهای عربی صادر کنند.

خانم "جنی وایت" سران فعلی کشور را "مذهبیون بورژوازی آناتولی" خوانده است که در دوران کودتای نظامی سال ۱۹۸۰ میلادی و افول اقتصادی کشور رشد کردند. احزاب اسلامی طی این دوران و در میان شبکه جوامع محلی رشد کردند. ترک های جدید از افکار نژاد پرستانه و شوونیستی کمالیست ها دوری جسته و ایمان مذهبی، اسلام عملی و وسیع مالی را پیشه کردند. حزب "عدالت و توسعه" به عنوان حزب میانه رو اسلامی از سال ۲۰۰۲ میلادی رهبری کشور را در دست گرفته و سیاست "نورکیسم فرهنگی" بجای "ارتباط ژنتیکی میان ملت ترک" را ابداع کرد. آنان بجای سیاست تمسخر کمالیست ها نسبت به میراث عثمانی، این میراث را به سنگ محک جدیدی برای سیاست های خود تبدیل کردند. آنان به فعالیت های اقتصادی اولویت داده و "از برای تعلق قومی شرکای تجاری و نقش آنان در گذشته کشور نیز نگرانی ندارند".

این کارشناس ولی نگران اسلام ملی گرای ترک های جدید بوده و "اسلام ترکی" را وجه مشترک کمالیست ها و رهبران جدید کشور می داند. این رهبران اسلام خود را تبلیغ کرده، خود را حتی نسبت به دیگر مسلمانان نیز برتر دانسته و به اتباع غیر مسلمان کشور نیز اطمینان ندارند. "اسحاق آلاتون" تاجر معروف یهودی شهروند ترکیه که اکثراً هدف انتقادات شدید مطبوعات اسلامگرای کشور قرار می گیرد، در جواب خانم "وایت" گفته است وی با وجودیکه هشتاد و دو سال دارد، ولی خود را تا کنون جزئی از این جامعه ندانسته است.

هفته نامه انگلیسی زبان "اکنونیست" عقیده دارد که متأسفانه اکثر شهروندان کرد ترکیه نیز احساساتی همانند "اسحاق آلاتون" دارند. طی شصت سال اخیر با وجودیکه جنگ قدرت در ترکیه میان لائیک های شهرنشین و مذهبیون آناتولی در گرفته است، ولی چالش اصلی در انتظار "مسلمانان ملی گرا" و جمعیت پانزده میلیونی کردهای ترکیه می باشد. تغییرات اخیر در قانون اساسی ترکیه و تأکید آزادی و برابری شهروندان نیز قادر به حل مشکلات این کشور نخواهد بود.

اقوام غیر ترک حکومت ادامه داده و در سرکوب قیام های ملی آلبانی، بالکان ها سیلیسیه و یونانیان زمیورنیه (۱۹۲۲) شرکت داشته اند. شخص مصطفی کمال به عنوان سرپاز جوان در کودتای ترک های جوان علیه سلطان عثمانی شرکت داشته است. متأسفانه مطبوعات و محافل غربی در خصوص تبیین سیاست های مصطفی کمال فقط منافع خود را در نظر گرفته و از وی به عنوان سیاست مداری یاد می کنند که افکار نوین و مدرن به ترکیه تجویز کرده، کشف حجاب کرده، از حروف لاتین استفاده کرده، نهادهای اسلامی را تعطیل کرده و عقاید اسلامی را سرکوب کرده است. افکار نژادپرستانه رهبر ترکیه در مرکز توجه تاریخ نگاران غربی قرار نگرفته است. "محمد اسد بوزگورد اودیمیس وزیر دادگستری" دولت مصطفی کمال روز هجدهم ماه سپتامبر سال ۱۹۳۰ اعلام داشته است که: "این سرزمین مختص ترک ها بوده و بقیه ملت فقط به عنوان رعیت و برده می توانند در این کشور زندگی کنند".

اصل ۳۰۱ قانون جزایی ترکیه هم اکنون نیز برتری طلبی ترک ها را ثابت کرده و سه روشنفکر معروف ترکیه که نژادکشی ارامنه را محکوم کرده بودند طبق این اصل قانون جزایی محاکمه شده اند. این سه تن عبارتند از "اورهان پاموک"، "راغب زاراک اوغلی" و "هراند دینک". اقدامات گروهی از روشنفکران ترکیه برای بازنگری تاریخ گذشته خود قابل تحسین بوده و باید با حمایت محافل خارجی و مخصوصاً اتحادیه اروپا تشدید یابد.

موضع احتمالی حکومت و افکار عمومی ترکیه در آستانه یکصدمین سال نسل کشی ارامنه

"تانر آکچام" روشنفکر معروف ترک اخیراً مصاحبه ای با روزنامه "طرف" چاپ ترکیه انجام داده و مسائل مربوط به شناسایی رسمی نسل کشی ارامنه را مورد بررسی قرار داده است.

آقای آکچام از بیانات شدید ضد ارمنی طی تظاهرات اخیر استامبول که به مناسبت وقایع بیست سال پیش قره باغ ترتیب یافته بود انتقاد کرده است. وی اعلام داشته است که ترتیب دهندگان این تظاهرات از نزدیکی مراسم یکصدمین سال نسل کشی ارامنه نگران بوده و از خود عکس العمل نشان می دهند. "تانر آکچام" نیز همانند بسیاری از روشنفکران داخل و خارج ترکیه عقیده دارد که جامعه ترک در انجام جنایت نسل کشی نقش داشته است و بسیاری نیز در غارت ثروت و اموال ارامنه شرکت داشته اند. بعد از شناسایی جهانی نسل کشی ارامنه نوبت پرداخت غرامت نیز فرا رسیده و در آن موقع از فرزندان تاراج کنندگان اموال ارامنه نیز بازخواست خواهد شد.

تاریخ نگار ترک عقیده دارد که با شناسایی نسل کشی از سوی ایالات متحده آمریکا، بریتانیا و اسرائیل حلقه محاصره دور ترکیه تنگ تر گشته و حکومت مجبور به قبول گذشته تاریک خود و عذر خواهی از ارامنه خواهد شد. "تانر آکچام" عقیده دارد که رئیس جمهوری آمریکا در سال ۲۰۱۵ میلادی یعنی یکصدمین سالگرد نسل کشی ارامنه عبارت "نژاد کشی" یا "ژنوساید" را بکار خواهد برد. لازم به ذکر است که رهبران آمریکا همیشه در آستانه روز ۲۴ آوریل به ارامنه قول محکومیت رسمی نژاد کشی ارامنه را می دهند، ولی سپس از آن سر باز می زنند.

"تانر آکچام" در مورد پرداخت غرامت به ارامنه یادآوری می کند که مصطفی کمال روز نوزدهم ماه می سال ۱۹۱۹ میلادی وقتی وارد بندر سامسون شد از سران قبایل کرد درخواست همکاری برای پیروزی قوای خود کرده و یادآوری نمود که در غیر این صورت ارامنه به زدگانه خود بازگشته و خواستار اموال خود خواهند شد. به نظر این روشنفکر ترک پرداخت غرامت به ارامنه می تواند جنبه های مختلفی داشته و دولت های طرفین می توانند در این مورد به توافق برسند. غرامت بیشتر بُعد معنوی داشته تا مالی و می تواند بصورت اقدامات مشترکی نظیر پیشنهاد "هراند دینک" فقید در باره عضویت همزمان ارمنستان و ترکیه در اتحادیه اروپا گردد. این غرامت می تواند بصورت عذرخواهی از ارامنه و دادن آزادی های ملی- اجتماعی به ارامنه آناتولی باشد. ترکیه می تواند امکانات بندر ترابوزان را در اختیار ارمنستان گذاشته و به حکومت ایروان کمک های اقتصادی- مالی دهد.

امروز کشورهای متعدد درک می کنند که جمهوری قره باغ باید

در مذاکرات به طور مستقیم شرکت کند

"کارن میرزویان" وزیر امور خارجه قره باغ ضمن مصاحبه با رادیوی "انجو موسکوی" تاکید کرده است که شرکت نکردن طرف قره باغی در مذاکرات حل بحران قره باغ از این روند جلوگیری می کند.

وزیر امور خارجه قره باغ در جواب به سوال خبرنگار در مورد آن که قره باغ از نظر تکنیکی چگونه می تواند طرف مذاکرات باشد تاکید کرده است که این نه فقط امکانپذیر بلکه لازم است. وی یاد آوری کرده است که در حال حاضر مذاکرات حل بحران قره باغ با میانجی روسهای همزمان گروه مینسک برگزار می گردند و در تمام اسناد این مذاکرات جمهوری قره باغ دارای وضع طرف مذاکرات دانسته می شود. وزیر امور خارجه قره باغ تاکید کرده است که امروز کشورهای متعدد درک می کنند که جمهوری قره باغ باید در این مذاکرات به طور مستقیم شرکت کند.

در گذرگاه تاریخ

منبع: مجموعه اسناد تاریخی نژادکشی ارمنیان در امپراتوری عثمانی - ایروان ۱۹۹۱
گردآوری و ویرایش: پرفسور آکادمیسین م.گ. نرسیسیان
ترجمه: ادیک باغداساریان (ا.گرماتیک)

بخشی از نامه سفیر روسیه در استامبول به ایزولسکی

وزیر امور خارجه

تاریخ ۲ (۱۵) اوت ۱۹۰۷

کنسول ما در سامسون طی گزارش شماره ۱۶۶ مورخ اول ژوئیه گذشته، که کپی آن به بخش اول وزارتخانه ارسال گردید، به اطلاع ما رسانید که مقامات ترک سنجک سامسون اقدام به آزار و اذیت شدید ارمنیان محلی کرده اند و اینان به ناچار گروه گروه دست به مهاجرت می زنند. در طول سه ماه گذشته، آنگونه که آقای جیودیچی گزارش کرده است، بیش از ۱۵۰۰ ارمنی ساکن ترکیه، توسط کشتی های بادبانی که بوسیله اعضای خانواده آنان در قفقاز اجاره شده، سامسون را مخفیانه به مقصد نواحی و مرزهای ما ترک کرده اند.

از آنجا که اقدامات مقامات ترکیه در سنجک سامسون همانند همان کارهای مقامات ترک در ولایات ارزروم، وان و بیتلیس است، من باید بدین نتیجه گیری می رسیدم که اقدامات بیرحمانه و ایذا و اذیت ارمنیان در سامسون طی دستور مخفیانه باب عالی (سلطان عثمانی) اجرا می گردد و هدف آن پاکسازی آسیای صغیر از وجود ارمنیان است، زیرا ترک ها آنان را عناصر نامطلوب و خطرناک می دانند.

زینویف

ماهنامه ارمنی - فارسی زبان

لوئیس

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر

ادیک باغداساریان

نشانی نشریه: تهران صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۹۴۸۸

پست الکترونیکی: louys_monthly@yahoo.com

نشانی اینترنت: www.louysonline.com

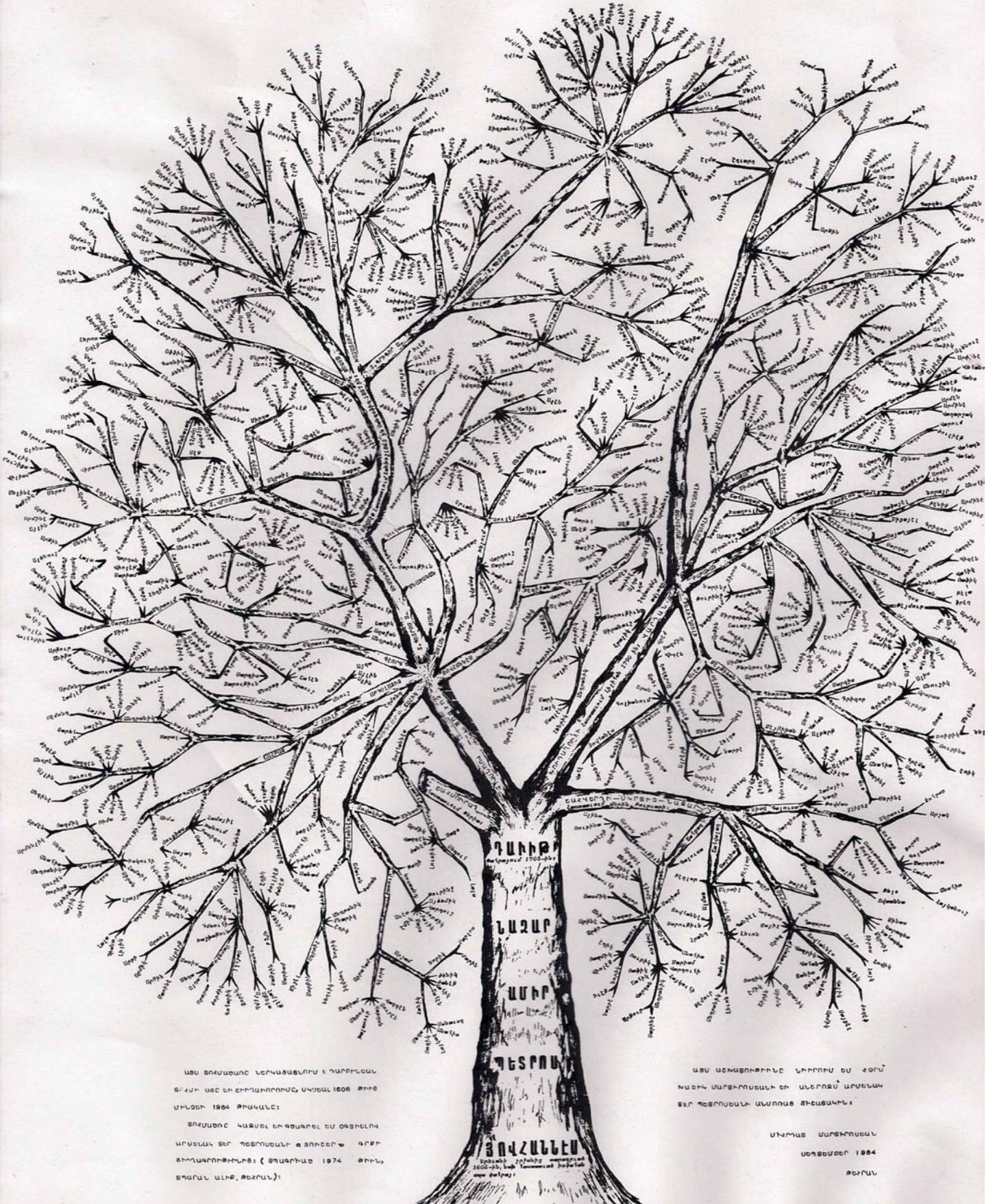
چاپ احسان - تهران خیابان انقلاب شماره ۱۱۴۸ کدپستی ۶۳۵۶۱-۱۳۱۵۷ تلفن ۶۶۴۹۵۷۶۱

۲۰ صفحه تکشماره ۵۰۰ تومان

اشتراک مجله: تکشماره ۵۰۰ تومان، ایران یک سال ۶۰۰۰ تومان خارج ۵۰ دلار

شماره حساب ۱۴۰۶۸۶۴۹۲ بانک تجارت شعبه مجیدیه سه راه آرامنه

- ♦ مقالات و دیدگاه های مندرج در ماهنامه «لوئیس» لزوماً بیانگر موضع مدیر مسئول و هیئت سردبیری نیست.
- ♦ مقالات، عکس ها و مطالب رسیده باز گردانده نمی شود.
- ♦ نشریه در حکم و اصلاح مقاله ها مجاز است.
- ♦ استفاده از مطالب «ماهنامه لوئیس» با ذکر ماخذ آزاد است.

ԱՅՍ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՒՄԱՆ ԷՂՐՈՒՄԱՆ
 ՑԻՔՄԱՆ ԱՍԿ ԵՒ ԵՐԿՐՈՒՄՈՒՄԱՆ ԱՎՈՒՄ 1606 ՔՐԻՑ
 ՄԻՆՈՒՆ 1984 ՔՐԱԿԱՆԸ:
 ՅՐԱԿԱՆՈՒՆ ԿԱՐՏԸ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒՄՈՒՄ
 ԱՐՄԱՆԱԿ ՅԵՐ ԴՅՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐՈՒՄՈՒՄ
 ԳՐՈՒՄՈՒՄՈՒՄՈՒՄ: (ՅՐԱԿԱՆՈՒՄ 1974 ՔՐԻՑ,
 ՅՐԱԿԱՆ ԱՆՈՒՄՈՒՄ):

ԱՅՍ ԱՍԿԱՆՈՒՄՈՒՄՈՒՄ ԵՒ ԿՐՈՒՄՈՒՄ
 ԿԱՐՏԸ ԱՐՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՎՈՒՄՈՒՄ
 ՅԵՐ ԴՅՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՎՈՒՄՈՒՄ ՅԵՐԱԿԱՆԸ:

ՍԻՄՅԱՆ ԱՐՄԱՆԱԿԱՆ
 ԱՎՈՒՄՈՒՄ 1984
 ՅՐԱԿԱՆ